

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

AARSSKRIFT

FOR

FORENINGEN ANKERHUS

1926

UDGIVET AF
FORENINGEN ANKERHUS

SORØ

SORØ BØRTRYKKERI (AKTIEBESKAF) VED RASMUSSEN-KROGH.

1926.

Aaret 1926.

Af *Magdalene Lauridsen.*

— 0 —

Saa er atter et Aar gaaet. Dette har paa Ankerhus været som et Bundt af travle Dage, der har knitret af Oplevelser og af Arbejde. Hver Dag har bogstavelig haft sin Opgave, men ogsaa sine Oplevelser selv om mange af disse Dage har været saa travle, saa man ikke har sanset andet end det Arbejde, der den Dag skulde gøres, og selv om hver ny Dag med sine Krav har jaget den foregaaende levede Dag ud af Sind og Tanke — saa har de dog medført et Indtryk af noget oplevet og noget skønt, der gør de stille Søndage rigere og Tilbageblikket taknemmeligere.

Foruden de sædvanlige Kursus, der det sidste Aar har været afholdt paa Skolen, har Forholdene ført saa mange ekstra Kursus, Sammenkomster og Møder med sig, et Beyis paa den Rigdom af Opgaver og Spørgsmaal Kvindernes Arbejde i Hjemmet rummer — og atter synes man at erfare, at den huslige Kvinde nu som før har Brug for Evner og Intelligens, for Udholdenhed og Dygtighed for at klare Skærene, holde Hjemmets Gryde i Kog, at Opgaverne paa det Omraade er saa mange, at man af den Grund ikke behøver at forsumpe eller blive aandelig snæversindet. — Og i disse strenge, arbejdsløse Tider er der dobbelt Grund til at glæde sig over, at Hjem, store som smaa, har Brug for den Indsats de husligt ar-

bejdende Kvinder kan gøre daglig, at deres Arbejde dog bliver godt betalt eller belønnet, at de personlige Egen-skaber ingen Steder som der bliver afgørende, at ingen Ste-der kan en aandelig Udvikling som der skabe og for-tættes i Harmoni.

Der blev i Aar d. 26. Marts dimitteret 15 Husholdnings-lærerinder. Denne Dag blev om endnu i højere Grad end ellers en Fest- og Højtidsdag. Dertil bidrog særlig, at de fleste af de unge Lærerinders Forældre eller Nærmeste kunde dele Dagen med os. Den blev i alle Tilfælde stem-ningsrig og harmonisk. Prof. N. A. Larsen foretog som sædvanlig Dimissionen.

Og det er ikke alene noget hyggeligt, men ogsaa no-get trygt ved at have Prof. Larsen ved sin Side en saadan Dag. Hans Tale til de unge er tilforladelig, retledende, men ogsaa opmuntrende. — Fællesspisningen, som vi i Aar af Hensyn til de mange Gæster maatte have i Salen, blev baade festlig og højtidelig, takket være ogsaa de mange gode Ord, der blev talt til de unge Lærerinder, til Skolen, for Husholdningsarbejdet. Og det var ogsaa rart den Dag at have som Gæst Fru Karen Hessel, der er bleven Sta-tens Tilsynsførende ved Husholdningsskolerne, efter at Fru Magda Freuchen, f. Vang Lauridsen, har trukket sig tilbage fra denne Stilling.

Det nye Skoleaar begyndte 3. Maj med 18 nye Elever paa Seminariet og 13 af tidligere 1. Aars Elever til fortsat Uddannelse paa andet Aars Kursus. — Paa Husholdnings-skolens 5. Mdr.s Vinter- og Sommerkursus har der 1926 været 66 unge Piger, og 23 paa det sædvanlige korte 3 Ugers Kursus.

Saa havde vi, som de foregaaende Aar, et Kursus fra 11. Januar for københavnske Arbejderhustruer, og det blev en stor Skuffelse, at der ikke af Landbrugslotteriets Over-skud oftere blev bevilget Ankerhus Midler til at holde flere af den Slags Kursus, baade fordi vi gerne paa Skolen vilde fortsætte dette Arbejde, men jo da navnlig fordi vi havde Grund til at tro, at disse Kursus — der svarer fuldstændig

til de Kursus, mindre bemidlede Husmødre paa Landet kan faa Lejlighed til at deltage i — havde sin praktisk økonomiske og sociale Betydning og var til Glæde og direkte Hjælp og Opmuntring for de Kvinder, der havde Lejlighed til at deltage i dem. — Men fornøjeligt var det, at ca. 100 af de Husmødre, der havde været Kursusdeltagere paa Ankerhus, samledes i en Husholdningsforening inde i København til fortsat Undervisning og Drøftelse af „de brændende Spørgsmaal“, med Sammenkomster en bestemt Dag i hver Md., først paa Grundtvigshus, senere paa Borchs Kollegium. Og det var en hel Oplevelse for os at komme ind til disse københavnske Husholdningsdage og fortsætte den paa Ankerhus paabegyndte Undervisning, men efterhaanden maatte vi desværre ogsaa af Hensyn til Tid og Midler lade dette Arbejde hvile, men det fortsættes nu heldigvis af Deltagerne selv.

Imidlertid havde vi den Glæde at se ca. 80 af de københavnske Husmødre som Gæster Søndag d. 6. Juni. De kom med det billige Søndagstog allerede Kl. 8; og i det mest straalende Solskinsvejr marscherede vi saa til Parnas, langs med Søen gennem den friske, lysegrønne Skov, hvor Blomsterne duftede, Hvidtjørnen lyste, Fuglene sang og Svanerne baade knejsede og nejede. — Vore Gæster, der ikke vilde komme sultne til Sorø, havde selv deres Frokostpakke med, og det blev en fornøjelig Fællesspisning ved Parnas under de gamle Bøge ved de lange Borde, og da Kaffen var nydt, nød man ogsaa „Bjerget“, de historiske Minder og den skønne Natur og spadserede videre derfra til Ægir, Hjortenæs og til Ankerhus.

Efter Middag i Salen med Taler og Sang nød man Haven, Samværet, og havde saa den Glæde at faa Besøg af Højskoleforstander Nørgaard, Antvorskov, der gerne vilde holde et Foredrag for de københavnske Husmødre om „hvad en Højskole var for noget“. Det ypperlige Foredrag gav Tilhørerne et stærkt Indtryk af den Værdi og Velsignelse, Højskolen er for vort Folk og bidrog meget til at præge Dagen. —

Efter at der var spist til Aften samledes man til Leg og Sang paa den store Plæne, hvor Fotografen tog et Billede af hele Selskabet, og skønt Deltagerne var rejst fra København ved 6 Tiden om Morgen, holdt de fleste ud til det sidste Tog, saa det blev en Dag paa 20 Timer, men en hyggelig og morsom Dag, et Besøg til gensidig Glæde.

Af andre Sommerfornøjelser var Sct. Hans Aften ogsaa festlig, ikke alene paa Grund af det store stille Baal, der altid den Aften lyser i Timevis fra Baalpladsen i Engen, og de unge Pigers Runddans og de traditionelle Hekse og Trolde, men ogsaa som Følge af de mange Mennesker, der den Aften stævner til Ankerhus alle Vegne fra, kørende, gaaende, cyllende, kommende med Barnevogne, i Biler, mindst 500, sluttende Kreds og i Fællesskab syngende Midsummerens og Danmarks skønne Sange.

Senere benyttede Eleverne en dejlig Sommeraften til at lave Havefest. De forskellige Afdelinger rejste Boder og Telte midt i Haven, hvor der kunde faas „Markedskaager“ i Hjærtetefacon med Inskriptioner, Slikpinde, Saftvand, Chokolade, Blomsterbuketter og i den smukt illuminerede Have saa man „Hans og Trine“, „den store Bastian“, „Henrik og Else“, „10 smaa Niggerboys“, Zigøjnere, Spaakoner, Guitarspillere — og da den stille Sommeraftens Tasmørke faldt paa, gik der „Dans paa Riberbro“ under Faklernes Skin. De dansende Riddere og Jomfruer kastede deres Fakler i et stort Baal, og medens Røgen steg mod den klare Sommerhimmel, udløstes Stemningen i den gamle Korsfarersang „Dejlig er Jorden“. —

Uventet fik vi en Dag i August en ekstra Fest. Det var Redaktionssekretær Karl Elnegaard og Konsulent Geert Olsen, der havde fundet den gamle hellige Kongebrokilde og faaet den afdækket. Ved denne Kilde var der i gamle Dage holdt Kildemarked, rimeligvis som Følge af, at den betragtedes som en lægende Kilde, hvor Folk søgte til. I mange, mange Aar har den været skjult under Dynd og Muld, og kun en vaad Plet har været tilbage, stod der i

de historiske Tidsskrifter, men ingen vidste bestemt, hvor den havde været, saa det var jo en Begivenhed, at den blev fundet, og endda med muret Brønd, og for os var det morsomt, at den fandtes lige den anden Side Vejen ved Hjortenesstien. Saa der var virkelig god Grund til at feste, og det blev et fornøjeligt Kildegilde, vi fik den Eftermiddag. Og efter at Israelsen havde faaet grøftet den ud, rensset den murede Brønd, drak vi alle med Velbehag det liflige Kildevand, fik en Æbleskive i Tilgift, hvorefter Red. Elnegaard holdt Foredrag om Sorøegnens Kilder i Almindelighed og om Kongebrokilden i Særdeleshed, og mens Frk. van Deurs tændte Ild for yderligere at hellige Kilden, sang Ungdommen Sange til dens Pris.

— Siden kom Aarsmødet med sin Fest, og Sommerskolen sluttede med Høstgilde og Tak for, hvad Aaret havde givet i Mark og i Have, i Skole og Hjem.

Som Led i det husøkonomiske Oplysningsarbejde er Husholdningsudstillingerne gaaet ind, og da vi blev anmodet om at medvirke ved De sj. Landbof. Fællesskue i Ringsted i Juli, formaaede vi Frk. C. v. Deurs, der jo tidligere saa udmærket har illustreret mange Udstillingsideer, til at male et „Grøntsagsbillede“, der skulde vise, hvad en Person spiser og bør spise af Grønsager i Løbet af et Aar. Dette 3 Meter store Billede har vi haft megen Glæde af. Ikke alene er det en Øjenlyst at have hængende i Salen, men det har ogsaa gjort sin Nytte paa alle de Udstillinger, det siden har været paa. Grønsagerne derpaa visne jo ikke og virke levende og festligt paa en Udstilling.

Saa har Sorø Landsogns Husholdningsforening i September haft sin tredie Udstilling paa Ankerhus. Denne blev i alle Maader vellykket, ca. 1000 Besøgende, fint Søndags-Septembervejr og godt Humør. Foreningens Medlemmer havde udstillet mange smukke og praktiske Haandarbejder. 60 af Skolens Elever havde hver fremlagt deres 5 % Husholdningspenge-Opsparing, der var omsat i et Stykke Udstyr for hver Md., Pudevaar, Støvklud, Viskestykke, Haandklæde, Servietter, alt ordnet smukt paa lyse-

blaa Papbrætter. — Paa en Tavle var der vist, hvorledes 10 Familier i Sorø Landsogn og andre Steder ernæringsmæssigt set levede, og denne interessante Beregning illustreredes yderligere ved, at der paa et stort Bord var fremstillet den Mængde af Brød, Mel, Gryn, Sukker, Kaffe og Margarine, hvert Menneske gennemsnitlig forbruger aarlig. I Seminariets Køkken forevistes der Borddækning, i Spisestuen var Bordene dækket med Bagværk og billigt Smørrebrød. I Skolekøkkenet Raakost med Smagsportioner à 5 Øre. I Skolestuen var arrangeret en morsom Svampeudstilling paa naturlig Skovbund. Kaffe og Æbleskiver serveredes paa Gaarden. 1. Aars Elever havde forsynet hele Husstanden med en ny Husorden, en nydelig lille forarbejdet Tæppebanker, Renlighedens Symbol, som en vittig Redaktør skrev. Nyttige Husholdningsgenstande blev bortloddede og Tombolaen, der takket være Medlemmernes Offervillighed, gav Gevinst hver Gang, blev hurtig lænsat. Denne Udstilling, der ogsaa gav Gæsterne Lejlighed til at se Skolen fra Kælder til Kvist, Børnehaven og Peter Dams Bibliotek, skabte en hyggelig, interessant og udbytterig Dag.

To gode Husholdningsdage har vi ogsaa haft sammen med Deltagerne i de Husholdningskredse, der forrige Aar blev oprettet i Sorøegnen. Landboforeningen havde lovet os et Foredrag af Forstander Rosenkjær, som resulterede i et Fællesmøde for alle 10 Kredse, der blev afholdt d. 17. April inde paa Hotel Klubben i Sorø, og hvor ogsaa Havebrugskonsulent H. Gram talte. Det blev et udmærket og et godt besøgt Møde, og man havde Indtryk af, at de 2—300 Kvinder, der var mødte, følte, at her var en fælles Opgave givet. Da der fremkom Ønsker om at faa et Fællesmøde afholdt ogsaa paa Ankerhus, indbød vi til et saadant den Dag, der var Dyrskue i Sorø. Uheldet vilde, at det blev et frygteligt Regnvejr, saa vi havde fuldstændig opgivet at se Husmødre den Dag. Stor blev derfor Overraskelsen, da der, trods Regn og Pløre, kom den ene Flok efter den anden. Og vi var baade bevægede og

stolte, da vi kunde byde 240 pjaskvaade Koner velkommen ved Kaffebordet og til Samværet.

Som Afløsning for de Uges Kursus, vi tidligere har haft for Husmødre, afholdt vi i Aar d. 5. og 6. Juli et Husmoderstævne, der blev meget vellykket og fornøjeligt. Der kom Deltagere baade fra Jylland, Fyen, Falster og hele Sjælland. De kom med de første Morgentog og Rutebiler, overnattede for en mindre Betaling hos vore Naboer, og rejste hjem næste Aften — men sagde, da de rejste, at de kom igen næste Aar, men tog saa dobbelt saa mange med, da saadan et Husmoderstævne var overkommelig, baade med Hensyn til Udgifter og Tid. — Af Spørgsmaal, der toges frem til Forhandling, var der de nuværende husøkonomiske Forhold, Ernæringsspørgsmaalet, Hjemmenes Hygiejne og Husorden, Regnskab og Kostundersøgelser, rationel Madlavning o. s. v.

Senere fik vi Anmodning om for de sjællandske Landboforeninger at afholde et Instruktionskursus for Repræsentanter fra deres Husholdningskredse. Dette Kursus blev afholdt 14. og 15. Oktober og blev et lødigt og festligt Kursus, næsten som et helt Gilde. — N. Larsen, Højager, Laurids Nielsen, Svalholm, og Fru Lindkvist, der repræsenterede Landboforeningerne, ledede Kursuset. Dette indleddes med et udmærket Foredrag af Prof. A. C. Pedersen fra Landbohøjskolen om Haven og dens Udnyttelse. Ernæringsspørgsmaalet blev indledet af Folmer Dam, Hjemmets Hygiejne af Fru Dalmark, Regnskabet af Fru Lauridsen, den rationelle Madlavning af Frk. Tarp, og saa gav Statskonsulent W. A. Kock en meget instruktiv Vejledning og Anvisning paa, hvorledes Fjerkræ til Salg skulde behandles og opsættes for at præsentere sig, hvilket gav Anledning til, at en anden Foredragsholder, der tilfældigvis var til Stede, bemærkede, at nu kunde han forstaa, hvorfor hans Kone, der gik i Byen for at købe en fed Høne, fik en mager Kylling paa Bordet. — Demonstrationen blev givet i Forbindelse med en Klasseundervisning, hvori deltog 10 af Lærerindeeleverne, og det blev saa fornøjeligt

et Undervisningsinteriør, at vi maatte have taget en „Plade“ deraf, hvilket ogsaa gav et udmærket Billede. Kursuset sluttede med et Foredrag af Forstander Madsen fra Teknologisk Institut om Vareindkøb, hvorefter der blev en meget varm og god Diskussion, der viste, at Kvinderne baade havde Indsigt og Mod til at forsvare deres Erfaringer og Opfattelse.

Et andet og større Kursus blev der ogsaa afholdt i Oktober, nemlig et Fortsættelseskursus for Husholdningskonsulenter og -lærerinder. Kursuset blev afholdt af De samvirkende danske Landboforeninger for Midler, der fra Aaret 1902 er bevilget paa Landbrugsministeriets Budget til Uddannelse af Kvinder, der som Lærerinder vilde forestaa Husholdningskursus, og som i over 20 Aar var givet til Lærerindeelever paa Ankerhus; men som efter den nye Ordning af Lærerindeuddannelsen er bleven anvendt til yderligere Uddannelse af Husholdningslærerinder gennem Instruktions- og Fortsættelseskursus.

Vi skulde kun give Hus til Kursuset, Undervisningen blev givet af Lærerkrafter, hovedsagelig fra København, men det blev alligevel et meget fornøjeligt og interessant Kursus for Skolen at have. For det første var det interessant at stifte Bekendtskab med saa mange dygtige Mennesker paa vort faglige Omraade, egentlig ogsaa morsomt at vise dem, hvordan en Skole paa Landet saa ud. For det andet var det rart hver for sig selv at faa konstateret, at vi til daglig arbejder i den rigtige Retning og har saa meget Undervisningsmateriale, at vi derigennem er i Stand til at belyse de fleste Spørgsmaal. For det tredie var det hyggeligt paa gamle Ankerhus, hvor vi havde faaet Centralvarme indlagt i „Bihuset“, og hvor Kursusdeltagerne boede, spiste og undervistes, at kunne leve en Maanedes Tid sammen med saa mange huslig dygtige Mennesker, deriblandt flere tidligere Elever, der nu som ærværdige og velbevandrede Lærerinder kom tilbage til den gamle Skole. Kursuset fik baade en højtidelig Begyndelse og en festlig Afslutning, idet at Landboforeningens Husholdnings-

udvalg, for hvilket Fru la Cour Madsen er Formand, og som desuden bestaar af Forstander Fenger, Konsulent M. K. Kristensen, Gaardejer H. Løjmand, Niels Larsen, og Sekretær O. Himmelstrup, suppleret med Fru Lindkvist og Fru Busk, holdt Møde samtidig, og hver især ved Aabningsmødet hidrog sit til at trække Linjerne op for Kursuset og det Husholdningsarbejde, der derigennem skulde fremmes.

Foruden de Foredrag, der ved de nævnte Kursus og Sammenkomster har været afholdt med Adgang for Skolens Elever, har vi haft den Glæde ved vore frie Foredragsmøder det sidste Aar at høre Folketingsmand Red. Raunkjær, der talte ved Sommerskolens Begyndelse, Kredens Folketingsmand Martin Hansen, der talte ved Aarsmødet, Præsterne Akselsen Drejer, Pedersborg, Krogh-Meyer, Johs. Balslev, Sorø, E. Jensen, Slaglille, K. Bjerre, Skydebjerg, Landbrugslærer Nyboe, Lærer Kæstel, Arløse, Lærer Hammer, Sønderup, Bibliotekar Gudme, Slagelse m. fl. Som Vikaar for Folmer Dam, der havde paataget sig at undersøge forskellige Forhold i Rusland, fik vi til August Landbrugskandidat Aage Christensen, som nu har overtaget Undervisningen i Fysik, Biologi, Bakteriologi, Plantelære. Og efter at Eliassons er flyttet ind til deres store Forretning i Byen, har Sigurd Strangen afløst Fru Agnes Eliasson som Bibliotekar.

I Biblioteket har vi i Efteraaret faaet ordnet et selvstændigt Husholdningsbibliotek paa ca. 800 Bind, som vi haaber at faa megen Glæde af. Der er begyndt med Kvindesag og Husholdningssag, Kvindens Liv og Virke, derefter kommer de grundlæggende Husholdningsfag som Kemi, Anatomi, Bakteriologi, Sundhed, Syge- og Barnepleje, Varekundskab, Ernæringslære, Kostundersøgelse, Havebrug, Husvæsen, Madlavning, Haandarbejde o. s. v., og Peter Dams Bibliotek er derved bleven til endnu mere Hjælp i det daglige Arbejde paa Ankerhus.

Mennesket lever jo ikke af Brød alene. Det praktiske og det aandelige maa ikke skilles ad, men jo bedre man magter det daglige Arbejde, des lettere bliver det at gøre Hjemmet lyst og stærkt, og jo rigere vil det føles, aandeligt og materielt.

Hvorledes jeg kom ind i „Arbejdet“.

—o—

Hvert Aar henad Jul kommer Fru Lauridsen over til mig i en speciel Hensigt. Jeg ved, hvad det gælder. Jeg skal „skrive“. Aarsskriftet skal ud. Saa taler vi om Tingene og finder i Forening et Emne. Hun maa derfor dele Ansvaret med mig for følgende Linier.

Det vilde være mest morsomt, om jeg kunde fortælle, at jeg fra først af med maalbevidst Villie havde uddannet mig til den Stilling, jeg i de senere Aar har haft ved Ankerhus. Det kan jeg ikke. Egentlig er jeg kommen ind som gennem en Bagdør. Tilsyneladende er jeg et Produkt af Tilfældigheder. Selv mener jeg det dog ikke ganske. „Man ledes og man føres“ gennem Livet, og ved Slutningen af dette lærer man saa, hvorledes alt har føjet sig til det endelige Resultat. Men ikke i mine vildeste Drømme havde jeg i min Ungdom tænkt mig mit Liv, som det er blevet. Jeg kan bedst tydeliggøre min Mening ved en Lignelse. Betragt mig som en Plante, der er kastet i Elven og drives af denne mod Havet, følgende alle Bugter og Vridninger, snart liggende fast, snart kommende løs igen, om igen og om igen. Jeg kan ikke huske nogen Stund, hvor jeg ikke troede, at jeg skulde være Lærerinde. Dette faldt ligesom af sig selv. Jeg kom ud af Pigeskolen i en Alder af 14¹/₂ Aar; da havde jeg gennemgaaet alle 7 Klasser. Samme Vinter gik jeg til Præsten og havde samtidig den første Elev at læse Lektier med. Ingen lærte mig at undervise, og jeg tog ingen Eksamen. Selv arbejdede jeg videre i de Fag, jeg kom til at undervise i. Nykonfirmeret fik jeg straks Timer i en Pigeskole. Det var Engelsk, og de store Piger var af samme Alder som jeg selv. Det vidste de dog ikke. Det lille, gammelagtige, alvorlige Menneske imponerede dem. Jeg har aldrig i mit Liv haft svært ved at holde Disciplin. Jeg fik stadig flere Timer, dels i Skolen, dels privat. I de kommende 10—12 Aar underviste jeg Piger og Drengene, smaa, større og voksne

Elever omtrent i alle Skolefag. Jeg søgte dem aldrig, de kom af sig selv. Min Fader kaldte mig Frøken Trumf-meyer (Aprilsnarren). Tilsidst underviste jeg indtil 10 Timer daglig. Men saa brast det ogsaa for mig; jeg blev syg af Mavesaar, blev liggende en hel Vinter, og da jeg kom op og vilde begynde igen, var jeg saa medtaget, at det maatte opgives. Udbyttet af denne Periode var en praktisk pædagogisk Erfaring af værdifuldt Udbytte.

Derefter formede Forholdene sig saaledes, at jeg tog mig paa selvstændigt at bestyre min Faders Hjem. Husligt Arbejde havde ingen lært mig, men som den ældste havde jeg mere eller mindre maatte hjælpe med af tage fat, og ogsaa dette morede og interesserede mig. Paa Grund af Dødsfald i Børneflokket var min ældste Søster 8 Aar yngre end jeg. Som eneste voksen Datter havde det ofte været vanskeligt at forene Undervisningens Pligter med Hjemmets Pligter. Nu tog jeg fat paa det huslige Arbejde med al den Villie og Energi, jeg ejede, og fortsatte dermed, til min Fader gik bort. Herved erhvervede jeg mig den Indsigt i huslig Økonomi, der ogsaa forberedte mig til mit senere Arbejde. Dette kan jeg ikke vurdere højt nok.

I 1886 døde min Fader, Prof. Adolf Steen, ret uventet efter et kort Sygeleje. 8 Dage efter blev jeg selv syg — en Maveblødning. Endnu kun Rekonvalesent efter denne Sygdom formede Forholdene sig saaledes, at jeg kom til at flytte til Norge. Jeg kan ikke selv tage Æren for denne Sag. Det var min Moders Forslag, Jeg greb det og fortrød det aldrig. Jeg skatter højt mit næsten 21-aarige Ophold deroppe. Den Udvikling og den Uddannelse vilde jeg aldrig have undværet. En mørk Novemberdag 1886 drog jeg afsted. Dette med Norge var nu ikke helt grebet ud af Luften. Slægten stammede fra Norge. Min Farfar og min Moders Farfar var i 1814 begge ansatte i Danmark og havde ægtet danske Damer. Ved Skilsmissen fra Norge blev de hernede, og den Gren af Slægten blev dansk. I min Ungdom lærte vi den norske Slægt at kende. Nogle besøgte Danmark og kom i mit Hjem. Selv har jeg haft

flere gode Besøg i Norge og der befundet mig saare vel og havde fundet Venner. Jeg kom da derop og søgte straks Plads gennem et Avertissement, enten for at undervise Børn eller til Hjælp i Huset. Jeg fik kun ét Tilbud, og jeg modtog det. Det var hos en Familie paa Landet i Smaalenene. Jeg skulde læse med et Par smaa Børn og iøvrigt være til Nytte og Hygge. Løn kunde de ikke give.

Jeg var der et Aar og gjorde mit bedste. Saa erklærede de, at de ikke havde Raad til at beholde mig; Børnene skulde gaa i Landsbyskolen. Nu stod jeg ledig — ingen Eksamen havde jeg — hvad Slags Post kunde jeg saa vente mig?

Jeg besluttede saa at skaffe mig nogen Eksamen og tog til Kristiania (nu Oslo). Der gav jeg mig til paa egen Haand at læse til Middelskoleeksamen. Et Aar efter fik jeg den. Men det var for lidt; saa kom jeg ind paa et Kursus, som forberedte til Artium, og Aaret efter blev jeg Student. Jeg maatte stadig selv tage Arbejde. Det fik jeg ogsaa i Form af Privattimer. Endnu inden Studentereksamenen var jeg klar over, at jeg vilde gaa videre. Nu ønskede jeg blot at samle Kundskaber. Jeg valgte at studere Medicin, men reflekterede ikke over, hvad det vilde føre til. Jeg begyndte med det samme, samtidig med, at jeg tog Eksamen i Latin og Filosofi ved Juletid. 1891 tog jeg 1ste Afdeling af medicinsk Eksamen. Hermed afsluttes Anatomi, Fysiologi og Kemi, og jeg begyndte Hospitalstudiet. Da jeg en Maanedstid havde besøgt Hospitalet, var jeg klar over, at det var ikke nok. Fysiologien havde magtstjaalet mig. Forelæsningerne i Fysiologi havde aabnet en Verden af Viden for mig, som jeg paa langt nær endnu ikke havde gennemlevet. Jeg maatte fortsætte. Fysiologien gav mig Svar paa alle Spørgsmaal og Problemer i mit tidligere Arbejde. Specielt greb Ernæringsfysiologien mig. Det laa i Luften. De første Skolekøkkener ved Folkeskolerne var oprettet, de første Skolekøkkenlærerinder uddannet.

Midt i det henvendte Skolebestyrerinde Frøken Chri-

stiane Bonnevie sig til mig. Hun vilde oprette Skolekøkken for de ældste Elever ved hendes private Pigeskole. Til Køkkenet var antaget Frøken Henriette Schönberg. Mig overlod hun den teoretiske Undervisning. September 1893 begyndte vi. For at benytte Tid og Sted fuldtud blev der ogsaa Kursus for Voksne, og ogsaa der fik jeg Timer. Saa mødtes Frøken Schönberg og jeg, og nu begyndte et Samarbejde imellem os, idet vi begge gjorde vort bedste for at sætte denne nye Form for Undervisning i System. Alerede samme Skoleaar, Januar 1894, udgav vi vort lille Hjælpemiddel: „Kokebok for Skole og Hjem“, hvoraf der til Dato er kommen 13 Oplag. Jeg fortsatte dette Arbejde under hele mit Studium og senere, indtil jeg atter forlod Norge. Samtidig havde jeg begyndt at manuducere medicinske Studenter til deres Eksamen i Fysiologi. Herved blev jeg nødt til at følge de fysiologiske Forelæsninger Aar efter Aar.

Jeg arbejdede tillige stadig i det fysiologisk-kemiske Laboratorium — nogle Aar som 2den Assistent — Resten af Tiden som volentær Assistent. 1896 fik jeg min medicinske Embedseksamen. Egentlig havde jeg ikke tænkt at blive praktiserende Læge, men da jeg nu havde Ret til at praktisere, nedsatte jeg mig alligevel som praktiserende Læge i Kristiania. Jeg praktiserede der i 11 Aar til min Bortrejse.

Et Par Aar efter at Frk. Bonnevis Skolekøkken var begyndt, oprettede Frk. Schönberg et Lærerindekursus for Skolekøkkenlærerinder ved de højere Pigeskoler. Efter hendes Giftermaal overtog hendes Søster Skolen, og den fortsattes som Frk. Mathilde Schönbergs Skolekøkken. Efter hendes Død blev den nedlagt. Som man vil se, havde jeg nu erhvervet mig baade de fornødne Kundskaber og den tilhørende Praksis i at undervise i disse Fag. Det blev imidlertid efterhaanden et mægtigt Arbejde at passe sin Praksis og sine Timer. Dertil kom en hel Del socialt Arbejde, der blev „lagt for min Dør“. Helbredet holdt paa at svinge.

Saa en Morgen, jeg kom til Time paa Skolen, var der en dansk Dame, der bad om at maatte høre paa mig. Jeg har været og er endnu altid fortvivlet over fremmede Tilhørere. Det lammer mig. Dertil var jeg syg og træt, og jeg husker, at jeg midt i Timen sagde til mig selv: det er den sletteste Time, Du nogensinde har givet. Jeg var fortvivlet. Bagefter fulgtes Fru Lauridsen og jeg derfra. Ja, det var hende, som var kommen derop for at studere Forholdene deroppe. Paa Vejen forbavsede hun mig med at spørge, om jeg vilde komme til Sorø og arbejde sammen med hende. Jeg sagde Nej. Jeg havde aldrig tænkt at forlade Norge. Næste Sommer fik hun mig ned til Ankerhus for at give et kemisk-fysiologisk Instruktionskursus ved hendes Skole. Jeg kom, tænkte aldrig et Øjeblik at komme oftere — og i sidste Minut gentog hun sit Spørgsmaal, og jeg sagde Ja. Der veksledes aldrig mange Ord om den Ting. Næste Juni afsluttede jeg alt mit Arbejde i Norge, og 1. Juni 1907 gled jeg ganske stille ind i Arbejdet paa Ankerhus, hvor jeg overtog den theoretiske Del af Undervisningen. Jeg kunde nu concentrere mig om det ene Arbejde, og det gav jeg saa alle mine Kræfter. Jeg mødte med de bedste Betingelser for at gøre et godt Arbejde, men i mangt og meget blev jeg en Skuffelse. Det skulde have været gjort meget, meget bedre. Det skulde have sat Spor. Men hvor kan en flydende Planke sætte Spor? Nu jeg slutter disse Erindringer, vil jeg helst selv sige, hvad det var, som trak ned. Der var for megen Egoisme i mit Arbejde. Jeg arbejdede ikke for „Sagen“, men for „Livet“. Det er derfor retfærdigt, at Sporene udslettes.

Nu lakker det mod Julen og det nye Aar. Saa ønsker jeg da Ankerhus, Fru Lauridsen, Lærerinderne, som er mine kære Kolleger, samt alle tidligere og nuværende Elever „velsignet Jul og Nytaar“! Tak for de svundne Tider, for al den Glæde, I har bragt mig.

Caroline Steen.

Vi, der har kendt Dr. Steen gennem Aarene, og ved hvad hendes Arbejde har betydet ikke alene for Ankerhus og for Hushold-

nings sagen, men ogsaa for Eleverne, for den enkelte, føler, at om end Sporene af hendes Arbejde ikke staar prentet i Tidens Flyvesand, saa findes de og lever i det skjulte, thi »alle gode Tanker, de kan slet ikke dø, før endnu bedre Tanker er spiret af deres Frø«.

Lørdagsglæde.

Af Anna Ring.

— o —

Vi husker vist alle Lørdag Aften, naar vi som Børn blev puttet i Badekar og efter alt Skrubbet hoppede i Seng med strittende Haar og den dejlige Fornemmelse: nu behøver vi næsten ikke at vaskes i Morgen, Søndag, kun Øjne og Hænder. Det rene Tøj laa parat, og vi kunde trække i i Søndagstøjet lige fra Morgenstunden. Søndag Morgen gav desuden Ret til Kaffe og et ekstra Stykke Sigtebrød. Søndag havde Far og Mor god Tid og var altid hjemme.

Siden, naar vi som voksne kom med i Arbejdet, kunde vi maaske somme Tider gyse lidt for Lørdagstravlheden — tidlig op, og alt det, vi dog skulde naa før Aften. Men kom vi vel i Gang kom Glæden med, vi arbejdede jo for Søndagen og alt det, vi ventede af den.

Alt blev færdigt. Køkkenet stod skuret og pudset, Brændekassen fyldt, Komfurilden lysende ud over det rene Gulv, den dampende Kedel parat til Aftensmaden, mens det fra Spisekamret duftede af friske Brød paa Hylden og den særdige Søndagsmad. Renhed og Hygge mødte fra Stuerne, Blomster i hver en Krog, alt paa Plads, ventende paa at blive brugt. Enkelte friske Spor i de nyrevne Havegange og Stenbroen endnu vaad af den sidste Spand Vand.

Da faldt der Stilhed over Hjemmet og Forventning om Søndagen, skabt til Hvile og til Glæde.

Størst var Paaske- og Pinselørdag, naar Hjemmets Stilhed mødtes med Kirkeklokkens Kimen over Gravene og samlede Sindet til Højhed.

*O, Lørdagsaftens Glans, som til mig blændte!
 Hvor travlt det hele Nabolav nu har:
 rundt om Beredelsen jeg bliver vaer
 til Søndagmorgens Fryd, som er i Vente.*

*Ved Gadeposten Vand nu alle hente,
 der vaskes Vindver og der skures Kar,
 og hver af sit optagen meer ej ta'er
 Forargelse af Venner og Bekendte.*

*O, Lørdagsaften, som gør alle lige!
 Din Færd for Livet og for alle gælder
 der mod en evig Søndagsglæde hige.*

*Og spotter man din Færd, saa agt ej Torten,
 skønt i din Gerning Du som Æslet træller,
 Du løfter dog dit Hoved højt som Hjorten.*

(Pal. Muller).

Lidt om den russiske Kvinde.

Spredte Indtryk fra en Rejse i det kommunistiske Rusland.

—o—

Gennem en af mine gamle Kammerater fra den engelske Hær, Leonard Elmhirst, nu Forstander for en kombineret Husholdnings-, Land- og Havebrugsskole i Devonshire i Sydengland, kom jeg i Sommeren 1926 i Forbindelse med Donald Stephens, Sekretær for et amerikansk filantropisk Selskab, hvis Formaal var at hjælpe den uoplyste russiske Bonde frem til bedre Kaar. Selskabets første Opgave var at afhjælpe nogle af de frygtelige Lidelser Hungersnøden i 1921 bragte over den sydrussiske Bondebefolkning gennem en veludrustet Hjælpeexpedition, men denne Expeditions Ledere indsaa snart, at det fremfor alt gjaldt om at lære den russiske Bonde rationelt Landbrug, og derved forhindre nye Udbrud af Hungersnød, der kun

er en Følge af Bøndernes manglende Evne til effektivt at imødegaa de periodisk tilbagevendende Tørkeperioder. Selskabet fik da ved Forhandling med den russiske Regering fri Raadighed over et Gods paa 40.000 Td. Land, hvor der efterhaanden er indført amerikanske Landbrugsmetoder, saaledes at Godset nu er et Centrum, ikke alene for det landbrugsfaglige Oplysningsarbejde, men ogsaa for Børneforsorgen — der er alene i Nord-Kaukasus, hvor Godset ligger, over 700.000 forældreløse og hjemløse Børn — for Lægegerning og Folkehygiejne.

Lederne af denne store Virksomhed ønskede nu at faa undersøgt Muligheden af at overføre den danske Højskoles og Landbrugsskoles Principper under russiske Forhold, og i den Anledning rettede Donald Stephens en Opfordring til mig om at rejse ned til Kaukasusdistriktet, for paa Stedet at foretage en saadan Undersøgelse. Skønt jeg paa Forhaand stillede mig tvivlende overfor den ovennævnte Mulighed, vilde jeg ikke undslaa mig for at modtage Hvervet, og faar, efter alle Solemærker at dømme, da ogsaa den Tilfredsstillelse, at der til næste Efteraar paabegyndes en faglig-kulturel Skole paa det amerikanske Gods i Kaukasus, organiseret efter en af mig udarbejdet Plan, der ganske vist naturnødvendigt — i Samklang med den russiske Folkekarakter og med de politiske Forhold, hviler paa et modificeret Grundlag, der i mange Enkeltheder, men — haaber jeg — ikke i Grundtonen afviger fra den danske Ungdomsskoles bærende Ide.

Men det var nu egentlig om den russiske Kvinde, jeg vilde fortælle lidt. Den russiske Bondekone er en stout og kærnesund Natur. Hun er, som Mændene, aldeles uvidende, kan som Regel hverken læse eller skrive, og er i hygiejnisk Henseende meget langt tilbage. Men hun er en Slider af Rang — hun gaar med sin Mand og sine Børn i Markarbejdet, og det er ofte hende, der tager den tunge Ende af Arbejdet, naar Manden giver efter for den alle Russere iboende Trang til ørkesløse Diskussioner og straalende, men utopiske Drømmerier. Madlavning og Hushold-

ning i det hele taget spiller for hende en mindre Rolle, thi Bedriften og Børnene tager det meste af hendes Tid, og Bondebefolkningens Livsfornødenheder er faa og simple. En Træbriks til Seng, et hvidskuret Bord og nogle klodsede, men solide Stole, Vandmeloner, Tomater og Agurker, saltet og tørret Fisk, Æg, groft Hvedebrød — og ved festlige Løjligheder en Kylling eller en mager Gris med ristede Solsikkekærner til, en tarvelig Cigaret og en billig Snaps, — det er Summen af de russiske Bønders materielle Fornødenheder, og det giver ikke en indviklet Husholdning. Ogsaa Klædedragten er spartansk. Ingen Silkestrømper, ingen højhælede Sko, ingen Hat — nej, bare Ben, grove Vadmelsskørter, billige Bomuldsbluser og et spraglet Hovedklæde til Hverdag — og saa maaske Sko og Halvstrømper om Søndagen.

Børn er der mange af i de russiske Bondehjem. De unge Piger og Knøse er tidligt udviklede og gifter sig tidligt — en ung Pige regnes for Pebermø, naar hun er 20 Aar — men der er Plads nok og Jord nok paa de russiske Stepper, og mange Børn er en god Hjælp i Bedriften. Den specielt russiske Kvindetype er for Resten ikke særlig tiltrækkende, dertil er Ansigterne for uintelligente — og for snavsede. Men i Kaukasusdistriktet træffer man, særlig blandt Tcherkesserne og de ganske unge Jødinder, mange aldeles henrivende Kvindetyper, dog er det vistnok her som i alle sydlige Lande en Regel, at Kvinderne langt tidligere bliver gamle end her i Norden.

Den almindeligste Kvindetype i de russiske store Byer er ikke nær saa tiltalende. Ofte ser man taabelige og mislykkede Forsøg paa Efterligning af Vesteuropas Elegance, Ansigter, hvor Maling og Sminke kan ses paa 50 Meters Afstand og en Misbrug af Parfume, der kan lugtes fra den ene Side af Gaden til den anden. Men indenfor det kommunistiske Parti træffer man mange dygtige og kloge Kvinder, og det er betegnende for den Anerkendelse, man i officielle Kredse yder Kvinderne, særlig som Opdrager, at Undervisningsministerens Sekretær er en Kvinde, og

at hele Ungdomsskolesagen er lagt i Hænderne paa Lenins Enke.

Kvindens retslige Stillinge er, som bekendt, bedre og friere end i noget andet Land, og det kan vistnok siges, at hun i alle Henseender er ligestillet med Manden. Særlig har jo Ægteskabslovgivningen givet Anledning til megen Forfærdelse herhjemme, og nægtes kan det jo heller ikke, at Lovgivningen paa dette Omraade har bidraget stærkt til at formindske Hjemmets Betydning, men dette Forhold maa ses i Belysning af Kommunisternes Samfundside, der jo saa afgjort tager Sigte paa Samfundets Overtagelse af Børneopdragelsen og dermed Hjemmenes Op-løsning. Der er dog indenfor Kvindernes egen Lejr stærkt delte Meninger om hele dette Spørgsmaal.

Hvorledes Udviklingen i Rusland i de nærmeste Aar vil komme til at forme sig, kan næppe siges. Men jeg fik Indtrykket af et fra Naturens Haand uhyre rigt udstyret Land, der, naar Befolkningen vaagner — og den er i Færd med at vaagne — vil komme til at spille en dominerende Rolle i Verdenshistorien.

Til Slut kun dette: Tro ikke, at den nuværende russiske Regering er en Flok evneløse, samvittighedsløse Eventyrer. Nej! Rusland styres af dygtige og maalbevidste Mænd og Kvinder, hvis eneste Forbrydelse er, at deres Samfundsopfattelse er vor diametralt modsat. Det kan vel hænde, at de tager Fejl, og at de vil se deres Herredømmes Undergang, men Zartidens Rusland vender aldrig tilbage.

Folmer Dam.

Nina Bang.

—o—

Danmark har haft sin første kvindelige Minister. — Og det er en stor Glæde at kunne fastslaa — trods divergerende Meninger og Opfattelser — at Fru Nina Bang som Undervisningsminister har haft Held og Lykke til at gennemføre en udvidet Aftenskoleordning, der kan blive af den allerstørste Betydning for Kvindernes huslige Dygtiggørelse, idet at den gør det muligt for Kvinder i By og paa Land, Unge og Ældre, at faa en skolemæssig Vejledning i huslig Økonomi hjemme i deres eget Sogn. Og det er ligeledes glædeligt, at denne Ordning hviler paa saa frisindet og demokratisk et Grundlag, at vi kun kan være taknemmelige for, at den er bleven gennemført.

Magdalene Lauridsen.

Aarsmødet.

—o—

Tiden iler, atter er et Aar gaaet, Aarsskriftet skal i Trykken og man ser tilbage for at minde om og fortælle om, hvad der er sket i det forløbne Aar. At fortælle om Aarsmødet plejer jo at være min Lod, selv om jeg i de sidste Aar ikke har kunnet være med til det hele.

I Aar afholdtes Aarsmødet den 4.—5. Septbr. Dagen oprandt med straalende Solskin og Dagene forløb paa den sædvanlige gode Maade, saa det blev rigtige Festedage.

Deltagerne samledes som sædvanlig til Middag Lørdag Eftmd. Kl. 2, hvor Fru Lauridsen bød Velkommen. Efter Middagen talte Fru Lauridsen om „sidste Nyt“ indenfor Skolen og Husvæsenets Omraader, hvorefter Lærer Aage Christensen holdt Foredrag om Vitaminer. Efter

Foredraget gik alle Deltagerne til den nyopdagede gamle Kilde ved Kongebroen for at drikke af dens vidunderlige Vand, skænket af Kildemor og hendes Datter. Aftensmaden blev indtaget i Seminariekøkkenet og om Aftenen var der selskabelig Sammenkomst i Gymnastiksalen, og hvor Elever og Lærere ved Skolen spillede „Charles Tante“ til stor Fornøjelse for alle de tilstedeværende.

Om Søndagen var Generalforsamlingen først paa Dagsordenen, her aflagde Formanden Beretning om sidste Aars Virksomhed, hvorefter Regnskabet blev fremlagt og godkendt. Ved Bestyrelsesvalget genvalgtes Frk. Mayland Smidt, Odense, og Fru Trine Jensen, Ølstykke, saa Bestyrelsen bestaar, foruden af ovennævnte, endvidere af Frk. Tarp, Frk. Marga Tejlbjerg, Frk. Ingfred Juul Andersen, Frk. Hanne Kjær og Frk. Pedersen, Hadsten. Revisorerne Frk. Sigrid Arnkiel og Frk. Edel Olsen genvalgtes. Næste Aarsmøde bliver 3.—4. September. Under Eventuelt fortalte Fru Lauridsen om de nye Kostberegningsskemaer, der var anlagte og udgivet, og fremførte Eksempler paa københavnske Husmødres Kost. Omtalte desuden Forslag til en Aftenskoleundervisning m. Husholdning for Karle og Piger, der var fremme ved Aftenskolelærernes Aarsmøde paa Snoghøj i Sommer.

Frk. Mayland-Smidt henstillede til Husholdningslærerne at søge Stillingerne i Byerne som Lærerinder ved Efterskolerne og Aftenskolerne, da de fleste Kommunelærerinder med Skolekøkkenarbejdet som Regel havde saa meget Arbejde, at de helst vilde være fri for Efterskolen. — Søndag Eftermiddag, efter at „Gaarden“ og „Skolekøkkenet“ havde trakteret med Kaffe, samledes alle i Gymnastiksalen til Møde, hvor Folketingsmand Martin Hansen holdt et udmærket Foredrag om Ungdommens Ansvar overfor sig selv, for Samfundet og Fædrelandet, og paa lagde de Unge Betydningen af at dygtiggøre sig til Arbejdet med Fremtiden for Øje og altid virke saaledes, at deres Gerning kunde taale Lyset fra det høje. Den Ungdom, der duede, skulde sætte sig store Idealer, og enhver ung

Mand og Kvinde maatte begynde Livet med Tanken om at blive selvstændig, thi den enkelte havde Pligt til at sørge for sig selv. Samfundet maatte skabe Vilkaarene, saa Betingelserne derfor var til Stede, men den enkelte maatte ville det. Lykkens Fugl sad i Arbejdet. Derfor maatte den unge i Tide lære at forstaa og elske Arbejdet.

Derefter læste forhv. kgl. Skuespillerinde Frk. Antonson, Sorø, forskelligt op, et Digt af Kaalund og et Par morsomme Fortællinger.

Om Aftenen sluttede Elevmødet med Tak til Fru Lauridsen, Lærerinder og Elever for de dejlige Dage paa Ankerhus og med Ønsket om at mødes igen næste Aar den 3.—4. September 1927.

Med denne lille Redegørelse for Aarsmødets Forløb, vil jeg gerne sende min bedste Hilsen og Ønsket om en glædelig Jul og et godt Aar ud til gamle Elever og gamle Venner.

Hadsten Husholdningsskole, i Dec. 1926.

Margrete Pedersen.

Landboforeningerne og Husholdningsarbejdet for 25 Aar siden.

—0—

Det var i Etatsraad Valentiners Dage for 25 Aar siden, da vi havde faaet det politiske Systemskifte og alt prægedes af Mod og Lyst til at tage fat, da de sjællandske Landboforeninger paa deres Delegeretmøde i Novbr. Maaned 1901, som blev afholdt paa „Skydebanen“, vedtog at overtage det af Sorøegnen paabegyndte husøkonomiske Oplysningsarbejde og føre det videre gennem Husholdnings-Aftenskoler.

Sjældent har vist en Sag faaet saa venlig en Modtagelse som denne. Alle Hovedstadsblade bragte Dagen efter udførlige og elskværdige Referater desangaaende, og Red. N. Bransager skrev i „Politiken“, at nu var der fyret godt

under den Gryde. — Jeg, som havde faaet til Opgave i et af Delegeretmødets Hovedforedrag at fremsætte Sagen, var paa Forhaand slet ikke klar over, hvilken Ære og Tillid, der derved blev mig vist. Men Formandens, Etatsraad Valentiners noble Borgen hjalp mig og skabte den Velvilje, som holdt sig levende for denne Sag i mange Aar, men som ved Delegeretmødet yderligere blev styrket ved, at baade den ene og den anden af den store, fornemme Forsamling, Landmænd, Skolefolk, Professorer og Konsulenter stod op og gav Tanken sin Tilslutning, det fremsatte Forslag sin Anbefaling; deriblandt Gaardejer Hans Hansen, Bakkebølle, som paa sin morsomme Maade tilbød at give 20 Kr., og Kammerherre Oxholm til Rosenfeldt, der som Hans Hansens Nabo vilde give 200 Kr. til, for at de kunde faa den rejst paa Vordingborgegnen. Næstformanden, Folketingsmand Ole Olsen, Tjæreby, tog imod Sagen som „nyt og friskt Blod“, og var forresten med til, paa en Grøstekant ved Ørslev Forsamlingshus, at redigere de Regler, som Landboforeningen lagde til Grund for Ordningen af denne Sag.

Men forinden Delegeretmødet var Aaret i Forvejen gjort et godt Arbejde for at faa Sagen rejst. Efter at Rebekka la Cour og jeg havde begyndt forsøgsvis med denne Undervisning, fik Landstingsmand Peter Rasmussen, Krøjerup, Sogneraadet til at bevilge 60 Kr. med den Motivering, at det var en Sag, det kunde betale sig for Sogneraadene at støtte. Senere fik Rasmus Dinesen, Høve, Spørgsmaalet taget op, først ved et Møde paa „Niensensminde“ i Slagelse, derefter gennem flere Kursus i De mindre Landbrugeres Landboforening, saaledes bl. a. Steder i Landsgrav og i Vemmelev Præstegaard hos Provst Nielsen.

Men det blev sikkert Chr. Christensen, Tune, der fik lagt den vægtigste Lod i Vægtskaalen ved at gøre Samvirksomhedens Formand interesseret i Sagen, inden den blev taget op til Overvejelse i Formandsmødet, og ført frem paa Delegeretmødet.

Ved Delegeretmødet 1901 blev det ikke alene vedtaget at overtage Ledelsen og oprette Husholdnings-Aftenskoler for Husmødre i de lokale Foreninger, men jeg blev anmo-

det om at uddanne Vandre lærerinder til disse Kursus, og Landbrugsminister Ole Hansen blev opfordret til at yde Støtte til disse Lærerinders Uddannelse, hvilket resulterede i, at Husholdningsseminariet Ankerhus blev oprettet, at der blev bevilget 3000 Kr., senere forhøjet til 4000 Kr., paa Landbrugsministeriets Budget til Kvinder, der maatte ønske at uddanne sig til at forestaa Husholdningskursus, ligesom der blev bevilget Midler til ubemidlede Deltagere i vandrende og korte Husholdningskursus — Bevillinger, der findes den Dag i Dag. Undervisningen var ellers saa billig ordnet, at Understøttelse egentlig ikke var nødvendig, da Udgifterne pr. Deltager kun beløb sig til Kr. 2,50 for en Vinters ugentlig Undervisning, 18 Gange ialt, omfattende Undervisning i Udnyttelse af Havens og Landets Produkter med dertil knyttet Ernæringslære.

Efter at Landboforeningerne havde faaet lagt en fast Plan, faaet Ordningen og Undervisningen sat i System, gik Husholdnings-Aftenskolerne bogstavelig talt sin Sejersgang over det ganske Land. Det værste var at skaffe Lærerinder. Der var Tider, der var nogle og tredive Lærerinder i Arbejde, og der har vist ikke været en Landboforening, som ikke har haft Kursus en og flere Gange; over 60,000 Kvinder er bogsført som Deltagere deri.

Efter at Husholdnings-Aftenskoleundervisningen blev indført i de forskellige Landsdele, blev Ledelsen lagt over til De samvirkende danske Landboforeninger, og i mange Aar var Forpagter Hempel Syberg i Odense Formand for det Udvalg, der af Samvirksomheden blev nedsat, og hvor bl. a. ogsaa Chr. Christensen, Tune, Konsulent S. P. Petersen, Aarhus, og Fru Anine Hansen, Askov, havde Sæde.

For at faa Midler til Afholdelse af Udvalgets Udgifter blev der af Kredsen ydet 25 Øre for hver Deltager i de respektive Husholdnings-Aftenskoler, og da der til Tider var indtil 8000 Deltagere, blev det til saa mange Penge, saa man næsten ikke vidste, hvad man skulde bruge dem til. Saa man har da Lov til at synes, at det var gyldne Tider den Gang.

M. L.

Afholdte Foredrag ved Fortsættelses- kursuset paa Ankerhus 1926.

—o—

- Dr. med. Fru *M. Krogh*, København. 7 Foredrag: Fysiologi og Næringsmiddellære.
- Dr. phil. *Richard Ege*, København. 6 Foredrag: Fysiologi og Næringsmiddellære.
- Dr. *M. Hindhede*. 6 Foredrag: Forsøgsresultater fra Fysiologien og Ernæringsundersøgelser.
- Professor *Fridericia*, København. 2 Foredrag: Vitaminer.
- Lektor *Hj. Jensen*, Landbohøjskolen, København: Husholdningsbakteriologi og Biologi med Øvelser.
- Laboratorieforsøger *Th. Madsen*, Teknologisk Institut. 6 Foredrag: Fyring og Kogning. Tekstile Varer. Rengørings- og Vaskeriprodukter.
- Lærer *Fr. Heide*, København. 4 Foredrag: Koloniale Varer, deres Forfalskning m. m.
- Fuldmægtig *Ridder*, Landøkonomisk Driftsbureau, København. 4 Foredrag: Regnskabsføring i Husholdning og Landbrug.
- Dr. med. *P. Heiberg*. 2 Foredrag: Budgetlægning. Kostundersøgelser.
- Havebrugskonsulent *H. Gram*, Sorø. 2 Foredrag.
- Fru *H. Hermansen*, Sorø.
- Fru *M. Lauridsen*.
- Husholdningskonsulent Frk. *Holmsgaard* og
Konsulent *H. Olsen*, Skanderborg. } 8 Foredrag: Praktisk-teoretisk Behandling af Spørgsmaalet om Husholdningsredskaber og -Maskiner.
- Andre Foredrag:
- Forsøgsleder *N. Esbjerg*, Blangstedgaard: Havebrugets Forsøgsvæsen.
- Konsulent *Kr. Kristensen*: Den landøkonomiske Konsulentvirksomhed.
- Forstander *Bredkjær*, Tune Landboskole: Ind- og Udførsel samt Forbrug af Næringsmidler for Mennesker og Dyr.
- J. Kr. Madsen*, Baungaard: Husholdnings- og Kogeforsøg, belyst udfra andet Forsøgsarbejde.
- Fru *M. Lauridsen*, Sorø: Ungdomsarbejdet indenfor Husholdningsorganisationerne.
- Fru *K. Busk*, Aarslev: Husholdningsudstillinger og deres Betydning.
- Fru *R. la Cour Madsen*: Husholdningsorganisationer og Husholdningsarbejdet her i Landet.
- Kursus'ets faglige Ledelse samt de praktiske Øvelser blev forestaaet af Landbrugskandidat *Aage Christensen*, „Ankerhus“, Sorø.

Lidt om vore udenlandske Gæster.

—o—

Ogsaa i det sidst forløbne Aar har Ankerhus været besøgt af talrige Udlændinge. Særlig har her været finske Gæster, af hvilke vi gerne vil fortælle lidt om Frk. Elli Saurio, der opholdt sig hos os i nogen Tid. Frk. Saurio, der er Husholdningskonsulent i Finland, holdt et meget interessant Foredrag for os om Husholdningsarbejdet i hendes Hjemland. Hun fortalte bl. a. om, hvorledes Husholdningsbevægelsen var kommet i Gang deroppe, tildels som en national Bevægelse medens Finland endnu var under Zarens Herredømme, og hvorledes den Landsorganisation, Husmødrene oprettede, blev forfulgt og undertrykt af den russiske Regering, saa den af den Grund maatte tage det neutrale Navn: „Marthaforbundet“ som den endnu bærer. Vi fik gennem Frk. Saurios Foredrag et stærkt Indtryk af det maalbevidste og dygtige Arbejde der gøres, gennem Marthaforbundet. Denne Organisation samler Husmødre fra alle Befolkningslag, og arbejder ved Hjælp af ca. 400 Instruktører, en Slags Husholdningskonsulenter eller Vandrelærere, der hver har sit Distrikt at berejse, hvor de ligefrem hjælper Husmødrene filrette med Arbejdet i Hjemmene, med Havebrug, Konservering, Barnepleje og Hygiejne. Forbundet arbejder ogsaa med kulturelle Formaal for Øje, og modtager betydelig Støtte af Staten, baade økonomisk og moralsk. Vi her i Danmark kunde sikkert lære meget i Retning af Organisation af de finske Husmødre.

Frk. Saurio var under sit Ophold her med til nogle af de Husholdningsdage, som gennem Sorøegnens Landboforening blev afholdt for Egnens Husmødre, som hun havde hørt omtale fra det Nordiske Skolestævne i Helsingfors forrige Aar, og som derfor interesserede hende meget.

Vi har for ganske nylig hørt fra Frk. Saurio. Hun har i den sidste Tid arbejdet oppe i Lapmarken, i det nordligste Finland, og sendte os en Hilsen, tilligemed nogle meget smukke Husflidsgenstande der oppe fra. Vi her paa Ankerhus vil altid mindes Frk. Saurio som en af de mest sympatiske og helstøbte Personligheder, der har gæstet os.

Senere paa Sommeren havde vi Besøg af Husholdningsinspektør Katri Saini og af Frk. Tilda Halonen, begge fra Finland, hvorved vi fik et forøget Indtryk af, hvor vaagne Lederne af Husholdningsbevægelsen der er. Mon det ikke

skulde være muligt at faa etableret et nærmere Samarbejde med dem deroppe, f. Eks. i Form af en Udveksling af Lærerinder paa Skolerne der og her? Denne Tanke har forøvrigt været udkastet fra polsk Side ved et af de Besøg, vi havde fra Polen forrige Aar.

Ogsaa fra Letland, Estland og Czekoslovakiet har vi haft mange Besøgende. Saaledes kom der en Dag 20 polske Godsejerinder. Det synes ganske klart, at man i disse unge, kun siden Krigen selvstændige, Lande har et aabent Blik for det huslige Arbejdes Betydning og for Nødvendigheden af Kvindernes Dygtiggørelse paa dette Omraade, idet der i disse Lande fra det offentliges Side arbejdes paa at faa oprettet en Mængde Husholdningsskoler.

Et meget morsomt Besøg havde vi af 6 amerikanske Amtskonsulenter i Husholdning, der under Frk. Ulla Christensens Ledelse studerede vore Skoler. De var af den kortklippede, kortskortede, energiske, paagaende og livligt interesserede amerikanske Type, og virkede som et frisk Pust fra den store Verden midt i vort Stilleben her paa Ankerhus. De var udsendt af Landbrugsministeriet i Washington for at studere Husholdnings- og Skoleforhold i England, Frankrig og Danmark. Det var af Interesse at høre, at deres Løn er 2—300 Dollars maanedlig, foruden fri Bil og Kontorhjælp. Det vil vist være noget, før vi faar Raad til det her i Danmark.

Vi har ogsaa haft Besøg af tre Indere — de to først paa Sommeren og den tredie i Oktober — der alle vakte stor Opsigt i det stille Sorø, for slet ikke at tale om Børnehavens Smaafolk, som det tog et Par Dage at blive fortrolige med „den sorte Mand“. Disse Indere kom selvfølgelig nærmest herved for at raadføre sig med Folmer Dam om Andelsvæsen, men var meget interesserede i Skolens Arbejde, og glædede sig især over den frie og naturlige Maade, vore unge Piger færdes og arbejder paa. De fortalte ganske interessant om den indiske Kvindes udadtil ganske betydningsløse, men indadtil magtfulde Stilling, hvorledes Husfruen er uindskrænket Herskerinde i Hjemmet, og hvorledes selv Fyrsten ikke underskriver en Traktat med en fremmed Magt, før han har indhentet sin Mors Samtykke. Maaske viser de i dette Øjeblik Lysbilleder fra Ankerhus og Sorø for en Forsamling af halvnøgne indiske Bønder.

I Sommerferien opholdt to Englændere, Mr. Walter og Mr. Lennart sig hos os et Par Dage. De var begge an-

satte i Sir Horace Plunkett, den tidligere irske Landbrugsministers, Andelsorganisation, og berettede meget af Interesse fra den unge irske Fristat, der nu endelig synes at falde til Ro efter mange Aars opslidende indre Krig.

Til Slut skal det lige nævnes, at Mr. Elmhirst, som besøgte os i Fjor, nu har faaet startet sin nye Skole i Sydengland, og at Frk. Gudrun Larsen, Lærerindelev paa Ankerhus 1922—24, skal arbejde som Lærerinde i Køkkengerning, Gymnastik og Folkedans paa hans Skole fra Nytaar af.

Mere end alle Folkeforbundstraktater bidrager sikkert en saadan Udveksling af Tanker og Ideer, der er en Følge af det stigende Samkvem mellem Folkene, til en virkelig international Forstaaelse. Det er derfor med en Følelse af, at de og vi har ydet vort beskedne Bidrag til dette høje Maal, at vi tænker paa vore Gæster i det sidst forløbne Aar.

Nogle husholdningspolitiske Betragtninger.

—o—

Hvilket politisk Parti vil mon en Gang give os et Husholdningsministerium?

Nu har vi atter haft Valg. Partiet Venstre har paany maattet tage Ansvaret for Landets Regering, søge at løse nogle af de mange alvorlige økonomiske og sociale Problemer, der ligger for — og vi Kvinder har vist allesammen haft den ærligste Vilje til at hjælpe til med at faa Udgifterne ned i Hjem og Stat. Og saa har man slet ikke haft Brug for os, eller maaske rettere, slet ikke tænkt paa, at det betød noget at faa Kvinderne med i det Arbejde, der stod for. Der er virkelig baade noget bittert og vemodigt i at blive forsmaaet eller glemt.

Ganske vist har der ingen Krav lydt, men det har sikkert været af Beskedenhed, maaske ogsaa fordi man mente, at det var selvfølgelig og i Følelsen af, at nu gjaldt det blot om at tage fat, hver paa sin Plads og inden for sit Omraade. Og ingen vilde sikkert gjort Vrøvl, om der

blot var taget een Kvinde med ind i det nye Ministerium — eller man ikke havde oprettet det nye, saakaldte Sundhedsministerium. For det havde da syntes langt naturligere og mere paakrævet om det var bleven et Ministerium med økonomiske Opgaver, naar man endelig skulde have et nyt. Og af Hensyn til den hittidige Vanskelighed ved at faa Flertallet af de kvindelige Vælgere og kvindelige Samfundsborgere repræsenteret paa Rigsdagen, vilde det vel ogsaa være saare naturligt at oprette et Husholdningsministerium, som der jo allerede var paa Tale i 1920.

Naa, men klagende Kone og sovende Mand fanger ingen Sejr, og derfor kan der være Grund til nøgternt at se Tingene i Øjnene, se, paa hvilken Maade, man bedst kan hævde sin Stilling og mulige samfundspolitiske Opfattelse. Og der bliver sikkert ingen anden Udvej end ved de kommende Folketingsvalg at faa opstillet Kvindelister Landet over, repræsenterende de forskellige politiske Partier. Det, at Retspartiet naaede at faa Repræsentanter valgt, viser jo, at ikke partipolitiske Partier ogsaa kan komme i Betragtning — og det, selv at føre sin Husholdningspolitik, er sikkert sikrere end at sidde og vente paa at blive taget med.

Ganske vist tog Socialdemokraterne en Kvinde op i deres Regering som Undervisningsminister og i deres Trontale antydede de Betydningen af Kvindens huslige Dygtiggørelse, samfundsmæssigt set, og den radikale Regering optog 1916 tre Kvinder i Den overordentlige Kommission og nedsatte et indenrigsministerielt Husholdningsudvalg, og selv om dette ikke fik den Betydning, som man maaske havde tænkt, laa dog deri en Værdsættelse af det husøkonomiske Arbejde, der maa paaskønnes — men alligevel. Saadan som Forholdene har formet sig bør vi nok selv være med til at bære det frem, som officielt og politisk skal respekteres.

Derfor kan vi jo godt haabe paa venlig Forstaaelse, naar vi kommer med specielle Forslag og Anmodninger f. Eks., at den nuværende Indenrigsminister, som paatænkt i Foraaret 1924, samler Husmødrenes Repræsentanter til et husøkomisk Forhandlingsmøde paa Rigsdagen.

Men politisk kommer vi nok til at være vor egen Lykkes Smed. — Og husligt interesserede Mennesker bør kæmpe for, at den Udvikling, der praktisk og aandelig er et af Livets Goder, at den bliver givet Kvinderne paa deres naturlige Omraade, i det som i ordnede Samfund hunder i det centrale, i Hjemmene.

M. L.

Et Eventyr om Glæden.

Af *Sigurd Strangen.*

— 0 —

Dette er et Eventyr om en Potteplante, som bragte Glæden til en fattig Kone. Det er ikke ret langt, men naar I har hørt det, er I lidt klogere end nu, saa ved I hvorfor der i alle gamle Koners Vindue staar en Pelargonie, som hele Aaret rundt blomstrer med dejlige, røde Blomster.

Nu skal I høre: Der var engang en fattig Kone, som levede af at strikke Strømper til smaa Dreng og Piger. Hun hed Gertrud, og hun havde en lille Pige, som hed Anne Lise. Disse to, Mor Gertrud og den lille Ane Lise, havde det saa godt. Men en skønne Dag blev Mor Gertrud syg, saa syg, at hun hverken kunde spise eller drikke. Ingen Doktor, ingen kloge Mænd og Koner kunde hjælpe hende. Hun sakkede og græd hele Dagen, saa at Anne Lise ogsaa kom til at græde, og naar Mor Gertrud saa at Anne Lise græd, græd hun endnu mere, ja, det blev saadan, at de begge græd lige stærkt — Aa, de var saa forfærdelig bedrøvede. Jamen hvorfor dog? Ja, ser I, det ved jeg ikke. Men en Dag kom en rar, gammel Mand og besøgte dem, det var Sognepræsten, som hed Pastor God. Han klappede Mor Gertrud paa Kinden, tog Anne Lise paa sin Arm og sagde: »I mangler Glæden, prøv at finde den, lille Anne Lise, prøv at finde Glæden, og bring den til din Mor«.

»Det vil jeg gøre«, sagde lille Anne Lise, og saa gik hun ud i den vide Verden for at finde Glæden til Mor Gertrud.

Stakkels lille Anne Lise maatte gaa i lang Tid. Der var nemlig ingen rigtig Glæde i Landet. Naar nogen havde noget at glæde sig over, vilde de straks have mere, og derfor tabte den Glæde, de havde sin Værdi. Ja, og mange, som virkelig havde noget at glæde sig over, glemte at glæde sig, fordi de ogsaa havde noget at være bedrøvede over.

En Dag kom lille Anne Lise til Kongens og Dronningens Slot. Nede i den store, dejlige Have gik Gartneren og plantede. Han sang og traliede i vilden Sky, men da han saa Anne Lise, holdt han op med at synge og spurgte: »Hvad vil du, min lille Pige?« Anne Lise vidste ikke hvorfor, men hun syntes pludselig, det var saa flovt at sige, hvad det var, hun vilde. Det var nu dumt, thi Kongens og Dronningens Gartner var nemlig propfuld af Glæde, og havde hun spurgt ham, saa havde hun straks faaet lidt af Glæden, men nu sagde hun i Stedet for, at hun saa gerne vilde se Kongen og Dronningen. »Ikke andet«, sagde Gartneren og lo, saa han næsten ikke kunde holde op igen, »De sidder deroppe«, og saa pegede han mod Slottet, »De sidder deroppe paa en Trone af Guld, under en blaa Himmel med Sølvstjerner, og de vil blive glæde for at se dig — gaa du bare derop«.

Kongen hed Kong Pelar og Dronningen hed Dronning Gonia, men hvis I tror, de var glæde, saa tager I fejl. Nej, ser I, de var meget, meget bedrøvede. Der havde lige været Krig i Landet, og Krig, det er noget slemt noget, det bliver der ingen Glæde af. Nu var Krigen sluttet, men lige før Anne Lise kom til Slottet, var der kommet Bud fra alle Landets Arbejdere, at de ikke vilde arbejde, før de fik mere i Løn, og nu sad Kong Pelar og Dronning Gonia og græd, for de havde brugt saa mange Penge til at føre Krig for, at de ikke kunde give Arbejderne mere i Løn. — Det var meget sørgeligt.

»Hvad vil du, min lille Pige?« raabte Kongen og Dronningen i Munden paa hinanden, da Anne Lise kom hen til Tronen. »Jeg kommer for at hente Glæden«, sagde hun og satte sig paa en guldbroderet Skammel foran Dronningen. »Glæden«, sagde Kongen og satte et meget betænkeligt Ansigt op. »Glæden«, sagde Dronningen og smilte vemodigt. »Glæden«, hviskede alle Hoffolkene og puffede til hinanden. Og saa sagde de ikke mere, thi der var ingen Glæde. Kongen og Dronningen saa paa Anne Lise, Hoffolkene saa paa Anne Lise, og Anne Lise saa paa Kongen og Dronningen og fra dem paa Hoffolkene. — Saa sprang pludselig en af Fløjdørene op, og ind kom — Kongens Gartner. I Haanden holdt han en Potteplante med dejlige, røde Blomster. Den skulde Dronningen have, for hun var saa bedrøvet, og han gik lige hen mod Tronen med den. Men Anne Lise, som sad foran Dronningen, troede, at den var til hende, og hun tog den. Læg Mærke til, at hun tog den selv! Og nu skete der det mærkelige, at hun gav sig til at synge og danse — rundt og rundt om Tronen dansede hun, ned mellem Hoffolkene og tilbage igen foran Tronen. Den første, som begyndte at le, var Gartneren, saa begyndte Kongen, saa Dronningen, og tilsidst alle Hoffolkene. De lo, ja, jeg siger Jer, hele Kongesalen rystede af Latter. Og ikke

nok med det, men ude i Køkkenet og inde paa Ministerens Kontor lo de, og nogle Folk, som gik forbi ude paa Gaden, standsede, lyttede, og begyndte ogsaa at le. I Løbet af 3 Timer lo alle Folk paa Slottet og hele Landet over. Hvorfor tror I, de lo? Jo, fordi de var glade. Arbejderne skrev straks til Kongen og Dronningen, at de gerne vilde arbejde uden at faa mere i Løn, thi nu var de glade, Kongen og Dronningen skrev til Arbejderne, at de troede nok, de kunde hjælpe dem alligevel, trods den slemme Krig, og Anne Lise rejste hjem med Blomsten til sin Mor.

Og nu skal I høre: Mor Gertrud blev rask, saa rask, at hun stod op af sin Seng og lavede Kaffe. Hun og Anne Lise kyssede hinanden og dansede rundt om Bordet, lo og sang — og Anne Lise fortalte om Kongen og Dronningen, om Gartneren, som havde givet hende Glæden, en Pottleplante med dejlige, skinnende, røde Blomster. Der var kun én Ting, Anne Lise var ked af, og det var, at hun ikke kendte Blomstens Navn. Gartneren kunde hun ikke opkalde den efter, thi hun vidste ikke, hvad han hed, men saa satte hun den i Vinduet ud til Gaden, saa at alle kunde se den, og gav den Navn efter den gode Kong Pelar og Dronning Gonja. Hun kaldte den for Pelargonia.

Se nu er Eventyret ude, og nu ved I, hvorfor der staar røde Pelargonier i alle gamle Koners Vinduer. Ved I ikke? Ja, men saa skal jeg fortælle Jer det: I Mor Gertruds By boede en hel Masse gamle Koner. De fik Aflæggere af Anne Lises Blomst. I Løbet af et Aar var alle Vinduerne i den lille By fyldt med Pelargonier. Og naar en af de gamle Koner hørte om en anden gammel Kone, som var syg og bedrøvet, saa tog hun straks sit fine Tøj paa og gik hen til hende med en rød Pelargonia, og saa blev den syge Kone lige med det samme glad.

Og nu kan I tænke paa, hver Gang I gaar forbi et lille Hus med en rød Pelargonia i Vinduet, at der inde bor en glad, gammel Kone.

Kursusdeltagere 1926.

—o—

Husholdningslærerinder, dimitterede $\frac{26}{3}$ 1926.

38. Inge Damgaard, Randers 101 $\frac{2}{3}$ Points mg×
39. Emilie Fladås, Inderøen, Trondhjem 85 mg?
40. Johanne Hausen, Brænderup 81 $\frac{1}{3}$ g×
41. Karen Harrekilde, Taastrup, 101 mg×
42. Margrethe Hjelme, Hjelm, Stege, 100 $\frac{2}{3}$ mg×
43. Johanne Kirk, Lemvig, 103 $\frac{2}{3}$ mg×
44. Marie Kristensen, Pilegaards Mølle, Brønderslev 87 mg?
45. Ingeborg Larsen, Frederikssund, 82 g×
46. Margrethe Mathiesen, Büløvsvej 38, København 102 mg×
47. Ellen Dam Mikkelsen, Kildegaard, Odense 101 mg×
48. Kirsten la Cour Overgaard, Vilhelmsdal, 102 $\frac{1}{3}$ mg ×
49. Sigrid Pedersen, Ny Himmelev, Roskilde, 96 $\frac{2}{3}$ mg
50. Thea Rasmussen, Holbækvejen, Sorø, 100 $\frac{2}{3}$ mg×
51. Ingeborg Stamer, Urenholdt, Hadsund 97 mg
52. Anna Steffensen, Skallerup, Sønderlev 102 mg×

Elever bestaaet Seminariets 1ste Eksamen i praktisk Husgerning.

58. Eli Bøndixen, Kongsvang, Aarhus.
59. Elinborg Brynjulffdottir, Reykjavik.
60. Margrethe Christensen, Holstebro.
61. Margrethe Grønborg, Nr.-Saltum.
62. Sigrídur Guðmundsdóttir, Aukureyri.
63. Hanna Hansen, Thorshavn, Færøerne.
64. Agnes Henriksen, Sørbymagle, Slagelse.

65. Dagny Jensen, Volk Mølle, Randers.
66. Magdalene Jensen, Kamstrup, Roskilde.
67. Zathilde Jensen, Kvivik, Færøerne.
68. Erika Marie Mouritzen, Lustrup, Ribe.
69. Anne Marie Nielsen, Kjærgaard, Hundslund.
70. Signe Marie Nyboe, Slagelse.
71. Agnes Pedersen, Tersløse, Dianalund.
72. Mary Pedersen, Strøby.
73. Thyra Røy, „Bygholm“, Fredericia.
74. Kristiane Sørensen, Aarhus.
75. Marie Wejling, Struer.

Elever paa 1ste Aars Lærerindekursus fra Maj 1926.

- Eli Laudrup, Charlottenlund.
 Agnes Madsen, Holte.
 Inger Gyda Schmidt, København.
 Ellen Larsen, Holmstrup, Slagelse.
 Sigrid Møller Aalborg.
 Else Nyholm Hansen, Brønderslev.
 Karen Nielsen, Nordby, Fanø.
 Dagmar Laursen, Tønning.
 Anna Rasmussen, Gullestrup, Herning.
 Thyra Jensen, Lihme, Skive.
 Augusta Jensen, Skive.
 Ena Thor Sørensen, København.
 Kathrine Mikkelsen, Vesemose, Flemming.
 Kristine Thorvodsøn, Reykjavik, Island.
 Karen Margrethe Juul Møller, Greve, Taastrup.
 Agnete Skov, Vesterled, Neksø.
 Yrsa Schiøtz Christensen, Lemvig.

5 Mdrs. Husholdningskursus fra 3. November 1925.

705. Agnes Andersen, „Hejlsgaard“, Hejls.
706. Marie Clausen, Ødisgaard, Ødis.
707. Kathrine Hauge, Hauge Tørring.
708. Marie Elisabeth Mathiesen, Bülowsvej 38, København.
709. Johanne Knudsen, „Dana“, Nr. Aaby.
710. Ellen Brigsted, „Karenslund“, Alken S.
711. Ruth Elgaard, „Karens Mølle“, Hørning.
712. Grethe Hansen, Clausens Alle 40, Fruens Bøge.

- 713. Leonora Petersen, Asnæs Vesterskov, Kalundborg.
- 714. Johanne Andersen, Jerslev.
- 715. Kathrine Petersen, Bromme.
- 716. Eli Frandsen, Bøgelund, Sdr. Bjerre.
- 717. Anna Pedersen, „Højskovgaard“, Langebæk,
- 718. Edle Merrild, Kibæk.
- 719. Jørgine Jensen, Raarup, Gramrode.
- 720. Jenny Wenningstedt Rein, Thorshavn, Færøerne.
- 721. Inger Kristensen, „Robjerg“, Harndrup.
- 722. Amalie Petersen, Risum, Asperup.
- 723. Gudrun Christiansen, „Gribshave“, Sdr. Alslev, Nvb.-Decb.
- 724. Asta Jensen, Gaabøsevej 61, Nykøbing F.
- 725. Johanne Olsen, Gaabøsevej 77, „
- 726. Agnes Christiansen, Attelundgaard, Ørby, Helsingø.
- 727. Louise Christensen, Ferritslev, Ullerslev, fra Jan.
- 728. Kristine Lauridsen, Kjærgaard, Bramming. —

5. Mdr.s Husholdningskursus fra 3. Maj 1926.

- 729. Else Kæstel, Arløse, Sandved.
- 730. Nanna Rasmussen, Vejerslev, Thorsø.
- 731. Esther Beruka Larsen, Onsbjerg, Samsø.
- 732. Agnete Christensen, Glamsbjerg, (Maj-Juli).
- 733. Karen Jordan, Søndermarksvej, Valby.
- 734. Sonja Brockhuus, Kristinedalsvej, Valby.
- 735. Alma Rosendal, Vrold, Skanderborg.
- 736. Gudrun Østerbye, Sygehuset, Frederiksværk.
- 737. Alice Kløstrup Hansen, Henriettelund, Haslev.
- 738. Sofie Sørensen, Holløse, Fodby.
- 739. Margrethe Pedersen, Uhre, Brande.
- 740. Ingeborg Nielsen, Karise Overdrev, Karise.
- 741. Ellen Pedersen, Sørslev, Starreklinte
- 742. Ragnhild Nielsen, Astrup, Malling.
- 743. Inger Jeppesen, „Moselund“, Astrup, Malling.
- 744. Anna Nielsen, Skaarup, Bogense.
- 745. Gudrun Hansen, Nr. Esterbølle, Jullerup.
- 746. Martha Hansen, Spjellerup, Sandved.
- 747. Oda Olsen, Skærvefabriken, Munkebjergby.
- 748. Gudrun Christiansen, Sønderlev. (Maj-Juni).
- 749. Chatarine Hansen, Vestergade, Aabenraa.
- 750. Elna Jessen, Morup Mølle, Bedsted.
- 751. Sigrid Andersen, Christiansfeldt.
- 752. Ida Jordansen, Vraa.

- 753. Else Frederiksen, Villakvarteret, Holbæk.
- 754. Solveig Kærgaard, V. Skerninge.
- 755. Margit Rambusch, „Elbo“, Nyborg.
- 756. Mary Bentsen, Landmandshotellet, Slagelse.
- 757. Edel Falch Møller, Korsør, (Maj-Juni).
- 758. Laurine Larsen, Agersø, Skjelksør.
- 759. Karen Petersen, Sofieskilde, Broby, Sorø.
- 760. Kathrine Fomsgaard, Styvel, Hvidbjerg, (Maj).
- 761. Anna Hansen, Mejerivej, Bogense.
- 762. Christine Thomsen, Søgaardsmark, Kliplev.
- 763. Marie Larsen, Syvendekøb, Mørkøv.
- 764. Edith Larsen, Børnehjemmet, Birkerød.
- 765. Ellen Nielsen, Bloustrød, Lillerød.
- 766. Rosa Petersen, Nygaardsvej 53, Esbjerg.
- 767. Thora Jensen, Magleby, Skelksør.
- 768. Ingrid Bruun, Langesø, Horslunde.
- 769. Maren Pedersen, Hellested, Haarlev.
- 770. Anna Else Hansen, Tørsted, Horsens.

3 Ugers Kursus 1926.

- 276. Dagny Nielsen, Vemmelev, Forlev fra 5. Jan.
- 277. Else Kirkebjerg, Vollerup, Flakkebjerg.
- 278. Astrid Olsen, Rye, Gørlev.
- 279. Ellen Nielsen, Vemmeløse, Dalmose.
- 280. Elna Harpøth, Vemb, Marts.
- 281. Inga Jensen, Østermarie, Bornholm, fra Oktb.
- 282. Ingeborg Bach, Vesløs, Thisted.
- 283. Johanne Nielsen, Mønsted, Sparkjær.
- 284. Marie Ibsen, Lime, Mørke.
- 285. Agnes Hansen, Bøgesø.
- 286. Agnes Jensen, Taulund, Mesinge.
- 287. Karen Neregaard, Næsby St., Slagelse.
- 288. Estrid Hedebo, Gudum, Slagelse.
- 289. Else Thomsen, Gudum, Slagelse.
- 290. Marie Clausen, Fuglsbølle, Longelse.
- 291. Egedie Øster, Brundby, Samsø.
- 292. Valborg Nielsen, Tømmerup, Kalundborg.
- 293. Nielsine Hansen, Frue, Frerslev Haslev.
- 294. Ragnhild Zinkernagel, Risbjerg, Skellebjerg.
- 295. Margrethe Jørgensen, Alsted, Fjenneslev.
- 296. Valborg Hansen, Alsted, Fjenneslev.
- 297. Manna Nielsen, Nidløse, Dianalund.
- 298. Elisabeth Munch, Neksø.

Øvelsesskolen November—December 1926.

116. Ingrid Krag, Trappendal, Hejls.
117. Helga Roy, Bygholm, Fredericia.
118. Helga Jensen, Kirkestien, Sorø.
119. Emilie Dinsen, Kongsvej 87, Holte.
120. Kathe Petersen, Fredericiagade 12, København.

Husholdningskursus for københavnske Husmødre

11.—16. Jan. 1926.

115. Olga Hansen, Aaboulevard 26³.
116. Maja Eriksen, Edvard Griegsgade 12, A.
117. Ellen Andersen, Holmbladsgade 22.
118. Kristine Bechmann, Thuresensgade 12 B³.
119. Gundborg Bjerken, Rømersgade 7 A⁴
120. Inger Marie Nielsen, Øresundshospitalet.
121. Helga Andersen, Ahornsgade 6 A⁴.
122. Karen Jørgensen, Holbergsgade 28 C St.
123. Martha Hansen, Volmer Kjærs Alle 6.
124. Kathe Schertiger, Webersgade 54.
125. Anna Schrøder, Jagtvejen 94³.
126. Laura Stefansen, Borups Alle 257².
127. Ethly Jensen, Enghavevej 55 St.
128. Ida Rasmussen, Thuresensgade 28 St.
129. Edevig Poulsen, Langelandsvej 7⁷,
130. Anna Kirstine Andersen, Olferts Fichersgade 33¹.
131. Mathilde Petersen, Thingvej 30 A².
132. Marie Madsen, Valdemarsgade 67⁴.
133. Anna Stønder Hansen, Dagmarsgade 8⁴.
134. Johanne Grimstrup, Dagmarsgade 8.
135. Anna Holmberg, Sverrigsgade 16¹.

Husmoderstævne

5.—6. Juli 1926.

1. Fru Marie Hansen, Skolen, Møsinge.
2. „ Karen Andersen, Midskov, Møsinge.
3. „ Laura Andersen, „ „
4. „ Laura Hansen „ „
5. Frk. Anna Møller, Viborg Mølle „
6. Fru Anna Andersen, Skovlundegaard, Ballerup.

7. Fru Anna Petersen, Højagergaard, Ballerup.
8. " Karen Wiuff, Søholm, Asnæs.
9. " Elna Jørgensen, Tollerup Skole, Tømmerup.
10. " Hansine Larsen, Sommersang, Nr.-Alslev.
11. " Hanne Bruun, Nordfalsters Mejeri, Nr.-Alslev.
12. Frk. Helene Bring, Rude Mark, Stubbekøbing.
13. Fru Anna Faurholdt, Treldegaard, Fredericia.
14. " Kristine Jacobsen, Egelund, Paarup.
15. Frk. Mary Jensen, Mejeriet " "
16. Fru Henriette Broch, Kolding.
17. " Edith Sørensen, Egebæksvej 7, Emdrup.
18. " Alma Brockhuus, Kristinedalsvej, Valby.
19. " Alvilda Østerby, Frederiksværk.
20. Frk. Anna Jørgensen, Bispegaarden, Lejre.
21. Fru Jørgine Olsen, Søndergaard " "
22. " Marie Petersen, Egekærsgaard, Tersløse.
23. " Kristiane Willumsen, Mejeriet Kildebæk, Ølsted.
24. " Margrethe Olsen, Avedgaard, Ølsted.
25. " Alma Hansen, Langgade, Kerteminde.
26. " Charlotte Rambusch, Nyborg.
27. " Kristine Christensen, Brøndbyøster, Glostrup.
28. " Dorteaa Nielsen, Tornemark Mejeri, Sandved.
29. " Ida Petersen, Skafterup, Sandved.
30. Frk. Laura Hansen, Taageholdt, Præstø.
31. " Ellen Landsperg, Sorø.
32. " Oline Johansen, Valdemarskilde.
33. Fru Anna Andersen, Skovbygaard, Sneseere.
34. " Marie Johansen, Knudstrup, Sorø.
35. " Damslund, Broby, Sorø.
36. " Karen Strangen, Tersløsegaard.
37. " Johanne Drewes, Hellerup.

De samv. sjællandske Landboforeningers Instruktionskursus

14.—15. Oktober 1926.

1. Fru Jenny Hansen, Danevang, Firhøj St.
2. " Nielsine Jensen, Dalgaard, Ringsted.
3. " Anna Nielsen, Ejlekjær, Farringløse.
3. " Maren Nøhr, Tiendegaarden, Borre.
5. " Sigrid Jensen, Svendsmark, Keldby.
6. " Kristine Søvnal, Karise.

7. Fru Anna Top, Karise.
8. „ Marie Jensen. Kildebrønde, Taastrup.
9. „ Carla Nøhr, Tune, Roskilde.
10. „ Agnete Andersen, Tingslemark.
11. „ Ellen Willemos Andersen, Skovgaard, Braade.
12. „ Marie Graibek Jensen, Labæk 45, Holbæk.
13. „ Mathilde Petersen, Højvængegaard, Ballerup.
14. „ Karen Margrethe Larsen, Venslev, Skibby.
15. „ Kristine Nielsen, Saltoftegaard, Stenlille.
16. „ Emma Jensen, Kongsted, Dianalund.
17. „ Margrethe Jensen, Toksværd, Ulstrup.
18. „ Marie Friis, Flakkebjerg.
19. „ Johanne Sørensen, Vester Skovgaard, Farringløse.
20. „ Kirstine Jensen, Skamstrup Møllegaard, Mørkøv.
21. „ Elfride Pedersen, Holmstrup, Slagelse.
22. „ Kathrine Jørgensen, Aashøj Skole, Køge.
23. „ Anna Hansen, Lillevangsgaard, Ballerup.
24. „ Johanne Jørgensen, Kalundborgvej, Slagelse.
25. „ Caro Westergaard, Kammerherregaarden, Vallø.
26. „ Marta Nielsen, Trellose, Herlufsmagle.
27. „ Olga Nielsen, Bækkebjerg, Storehedinge.
28. „ Margrethe Nielsen, Bjælkerup, Storehedinge.
29. „ Meta Mortensen, Lund. Rødvig.
30. „ Kathrine Toft, Karise.
31. „ Anna Jansen, Nørrebækgaard, Mern.
32. „ Agnes Bruun, Mern.
33. „ Ulla Bojsen Møller, Rødkilde, Stege.
34. „ Gudrun Hansen, Tystofte, Skjelksør.
35. „ Grauensgaard, Haldagerlille.
36. „ Andrea Lindkvist, Kamstrup.
37. „ Inger Larsen, Højagergaard, Frederikssund.
38. Hr. Niels Larsen „ „
39. „ Laurids Nielsen, Svalholm.

De samv. danske Landboforeningers

Fortsættelseskursus

fra 4.—30. Oktober 1926

for

Husholdningskonsulenter og -Lærerinder.

1. Johanne Sørensen, Korinth Landbrugsskole.
2. Johanne Hansen, Ry Husholdningsskole.
3. Hedevig Andersen, Bornholm.

4. Kirstine Serup-Hansen, Baungaard, Vejen.
5. Margrethe Hjelmø, Fyens Stifts Husmandsskole.
6. Karen Sloth, Salling Ungdomsskole.
7. Agnes Sørensen, Baungaard, Vejen.
8. Valborg Hjortso, Konsulent, Roskilde.
9. Ane Nielsen Højgaard, Kærehave.
10. Astrid Pedersen, Konsulent, Samsø.
11. Kathrine Nielsen, Gammelstrup.
12. Valborg Andersen, Frederikeværk.
13. Kathrine Holmsgaard, Konsulent, Vejen.
14. Kathrine Gregersen, Skaarup Husholdningsskole.
15. Kirstine Petersen, Ry.
16. Kisse Møller, Aarslev Havebrugsskole.
17. Ingefred Juul Andersen, Konsulent, Mosegaard, Ejby.
18. Anna Steffensen, Konsulent, Sønderlev.
19. Sigrid Petersen, Nysted Husholdningsskole.
20. Margrethe Krone, Lyngby.

Alle de mange, der har været paa Ankerhus det sidste Aar, alle de mange, der staar som Medlemmer af Foreningen Ankerhus, og som derfor faar Aarsskriftet, vil jeg ogsaa gerne være med til at ønske en glædelig Jul og et godt Nytaar i Tak for det mer eller mindre indirekte og direkte Samarbejde, vi har haft. Op mod Jul, eftersom Travlheden stiger i de enkelte Hjem for at faa Højtiden beredt, kommer der uvilkaarlig noget af Samfølelsens Glæde frem, der gør Dagene lysere og Haabet rigere, saa man trods alt alligevel med en vis Fortrøstning ser det nye Aar i Møde.

Marence Tarp.

Ogsaa jeg vil gerne ønske alle dem, vi har den Glæde at have Forbindelse med gennem Aarsskriftet, en god Jul og et godt Nytaar.

Magdalene Lauridsen.

Hvad een Person bruger og bør spise af Grønsager i et Aar.

Mindst $\frac{1}{4}$ kg Kartoffler daglig + $\frac{1}{4}$ kg andre Havesager.

—o—

Fremstillet til De samv. sj. Landboforeningers Husholdningsudstilling af Husholdningsseminariet Ankerhus og Havebrugskonsulent H. Gram. Illustreret af Caroline van Deurs.

Kartofler, mindst 1 Td. = 100 kg	Snittebønner	3 kg
Gulerødder..... ca. 20 »	Voksbønner.....	1 »
Kaalroer, Majroer, Bortfeldske	Perlebønner	2 »
15 »	Valske Bønner.....	1 »
Jordskokker	Ærter i Bælg.....	3 »
2 »	Sukkerærter	1 »
Pastinakker.....	Radiser	100 Stk.
2 »	Ræddiker.....	5 »
Rødbeder.....	Karse.....	1 Kasse
3 »	Salat	20 Plant.
Blomkaal	Syre.....	5 »
10 Stk.	Bladbeder	5 »
Savoykaal	Spinat	1 kg
10 »	Kørvel.....	$\frac{1}{4}$ »
Spidskaal	Tomater	3 »
5 »	Græskar	5 »
Hvidkaal.....	Agurker	5 Stk.
10 »	Artiskok	1 Plante
Rødkaal	Suktermajs.....	2 »
4 »	Krydderurter: Purføg, Krusersille, Timian, Merian, Dild, Estragon, Peberod o. s. v.	
Rosenkaal		
4 Stok		
Grønkaal.....		
5 »		
Porrer.....		
50 Stk.		
Sellerier		
10 »		
Blegselleri		
2 »		
Persille.....		
10 »		
Asparges		
1 kg		
Skorzonerødder		
2 »		
Havrerødder.....		
1 »		
Løg.....		
1 »		

Disse Havesager koster ca. 52 Kr. = 1 Kr. pr. Uge. I Smaakøb kan de blive dyrere.

Af Næringsstoffer giver de ca. 300 Kalorier daglig. Af Konserves beregnes 10 Flasker Saft, 10 Flasker henkogt Frugt, 10 Glas Grønsager, $\frac{1}{2}$ kg Gele, 1 kg forskelligt Syltetøj, 5 kg Marmelade, 3 kg tørret Frugt, $\frac{1}{2}$ kg tørrede Grønsager o. s. v.

Fremtidens Husholdnings-Aftenskole.

—o—

Som Følge af en Udvidelse af den hidtidige Aftenskoleordning bliver det i Fremtiden muligt at faa Aftenskoler med praktisk Husholdningsundervisning oprettet, hvorigennem unge, men ogsaa ældre Kvinder paa deres Hjemegn kan faa en skolemæssig Vejledning i Husgerning og i huslig Økonomi, uden nævneværdige Udgifter. Det af Undervisningsministeriet 27. Novbr. 1926 udsendte Cirkulære desangaaende meddeler, at Staten og Amternes Skolefond (Aalborg undtagen) yder hver 120 Øre i Tilskud pr. Undervisningstime, men dette Tilskud kan efter Skoleraadets Bestemmelse forhøjes indtil det dobbelte, forsaavidt det drejer sig om Undervisning i kvindeligt Husgerning (eller Landbrugsfag) med tilrejsende Lærere.

Derved gøres det muligt at faa Løn til en fast Husholdningslærer, vel at mærke, hvis der er flere Kommuner eller Kredse, der slaar sig sammen, saaledes, at Lærerinden kan faa Lejlighed til at undervise 4—6 Aftener eller Dage om Ugen. I paakommende Tilfælde maa Undervisningen dog lægges saaledes, at den mindst de to Dage gives om Dagen, da en Lærerinde ikke vil kunne holde ud i det lange Løb at have sent Aftenarbejde hver Dag. Som Bidrag til Udgifternes Afholdelse forudsættes ogsaa, at Kommunerne tilskyder et Beløb af mindst 50 Øre pr. Undervisningstime. Der kan dog efter Skoleraadets Skøn bortses fra det kommunale Tilskud, forsaavidt der ved Elevernes Indskrivningspenge fremskaffes et Beløb af samme Størrelse. For de offentlige Aftenskoler, hvorved forstaas saadanne, der ledes af en i den offentlige Folkeskole ansat Lærer, forudsættes det desuden, at Kommunen som hidtil yder Lokale, Lys og Varme.

Efter det udsendte Cirkulære at dømme, saa er det ikke en Betingelse, at det skal være Kommunen, der lader

Aftenskolen afholde. Det maa ogsaa Foreninger og private Skoler kunne, men Andragende derom skal indgives til Skoledirektionen med Skolekommissionens og Skoleraadets Paategning, ledsaget af en Undervisningsplan, der maa indeholde Oplysning om følgende Forhold:

- a. Skolens Navn med Angivelse af By, Sogn og Amt.
- b. Undervisningslokale.
- c. Skolens Lærere, disses Navn, Alder og Stilling.
- d. Tiden for Skolens Begyndelse og Slutning.
- e. Den ugentlige Timeplan med Angivelse af Dage og Klokketallet for de enkelte Timer.
- f. Undervisningsfagene.
- g. Det planlagte Timetal.
- h. Hvorvidt Eleverne betaler Indskrivningspenge, og da hvor meget.
- i. Kommunens Tilskud.

Naar dette Andragende er modtaget af Skoledirektionen, meddeler denne Aftenskolens Leder, om Planen kan approberes, idet Planen i saa Fald med Approbationspaategning tilbagesendes.

Det kræves som Betingelse for at give Tilskud:

a. at Undervisningen for alle Skolens Elever har omfattet mindst 48 Timer á 50 Minutter, ved Undervisning i kvindelig Husgerning mindst 35 Timer á 50 Minutter, hvorved bemærkes, at der ikke maa heregnes Betaling for et større Antal Undervisningstimer end det Antal Klokketimer, hvori Skolen har været i Gang.

Kravene om Dansk og Regning, der ellers forlanger $\frac{1}{3}$ af Tiden i den alm. Aftenskoleundervisning bortfalder dog, naar der som Led i Undervisningen i Sløjd, Husgerning og Haandgerning i passende Omfang indgaar skriftlige Arbejder fra Eleverne i de paagældende Fag. Endvidere forlanges der:

b. at Skolen fra dens Begyndelse til dens Slutning har været besøgt af gennemsnitlig mindst 8 Elever over 14 Aar. Forsaavidt Skolens Elever deles i Hold eller Klasser, kan fuldt Tilskud kun ydes, saafremt Kravet om mindst 8

Elever pr. Hold eller Klasse er fyldstgjort efter Delingen. Ved Skolens Slutning og senest hvert Aars 15. April indsender Aftenskolens Leder gennem Skolekommissionen og Skoledirektionen til Skoleraadet Andragende om Tilskud under Vedlæggelse af den approberede Undervisningsplan og ledsaget af Indberetning om Skolens Gang samt Elevfortegnelse.

Et af Ministeriet udarbejdet Skema til Brug saavel ved Andragende om Undervisningsplanens Godkendelse som ved Andragende om Tilskud med Indberetning om Skolens Drift og Elevfortegnelse for hvert Fag kan begæres fra Provstierne eller fra Skoleraadet.

Det af Skoleraadet bevilgede Tilskud, herunder Statens Andel, udbetales vedkommende Aftenskoles Leder gennem Skolefondens Kasserer.

I Skjelskøregnen har Formanden for Aftenskoleforeningen, Lærer Hammer, Sønderup, allerede faaet en Husholdnings-Aftenskole og en Landbrugs-Aftenskole i Gang efter den nye Ordning. Til Landbrugsundervisningen er antaget en fast Lærer. Husholdningsundervisningen gives af Margaret Lauridsen, Ankerhus, og omfatter Madlavning, Ernæringslære og Kostberegninger. I Boeslunde Kommune faar 20 unge Piger praktisk Undervisning to Gange om Ugen fra Kl. 7—10. I Egeslevmagle er der 16 unge Piger en Aften om Ugen. De betaler i Indskudspenge 5 Kr. Kommunen betaler Produkterne til Madens Tilberedning, der er anslaaet til 50 Øre for hver pr. Gang og har anskaffet det nødvendigste Materiel, men en Del som Service, Vidskestykker o. s. v. tager Eleverne med hjemme fra. Men skal Eleverne selv arbejde praktisk i Husholdnings-Aftenskolerne, maa man selvfølgelig se at faa et Skolekøkken indrettet, enten paa den ene eller paa den anden Maade, men til at begynde med gælder det om at hjælpe sig saa godt man kan.

Naa, men det bedste ved det hele er næsten, at i den omtalte Husholdnings-Aftenskole i Boeslunde og Egeslevmagle er det ordnet saaledes, at Sognets Husmødre del-

tager i Undervisningen en Gang om Maaneden, paa den Maade, at Lærerinden den Dag giver en Demonstration eller holder et Foredrag for dem alle, naar Husmødrene den første Time har set paa, hvorledes de unge Piger arbejder.

Ved saadan en maanedlig Fællesundervisning skabes uvilkaarlig en Art fælles Interesse og Samarbejde mellem Ældre og Yngre, mellem Hjem og Skole, og Husmødrene kan uden Udgift faa deres Husholdningsdag i Aftenskolen.

Fra Skolens Bogmarked.

—o—

Husmoderens Regnskab er i Efteraaret udkommen i femte Oplag, og er, trods det, at den nu sælges for 2 Kr., alligevel udvidet betydeligt, saaledes at der foruden Prøve-regnskab, daglig Regnskabsbog (3 Blade til hver Md.), Hovedbog med Aarsopgørelse, specificeret og samlet Oversigt over Husholdningens Vareforbrug, Forslag til Budgetberegning, Fødemidlernes Næringsindhold, ogsaa er medtaget Vejledning i Kostundersøgelse. Og Husmødre, der har været paa Husholdningsskole vil ved Hjælp af de dertil i Bogen medtagne Beregningsskemaer forholdsvis let kunne undersøge, hvad den i Hjemmet anvendte Kost, ernæringsmæssigt set, er værd gennemsnitlig pr. Dag i Perioder paa en Uge, en Maaned, et Aar. — En saadan Kostundersøgelse kan selvfølgelig ikke betragtes som en ernærings-fysiologisk Undersøgelse, men den kan blive baade vejledende og oplysende økonomisk og ernæringsmæssigt set, og derved for de enkelte Hjem blive af praktisk Betydning. — Men for de fleste faar „Husmoderens Regnskab“ nok størst Betydning ved blot at bruges som daglig Regnskabsbog, hvor den giver et klart Billede af, hvad der er brugt i Husholdningen af købte saavel som af egne Produkter, hvad der eventuelt skyldes til Købmænd, samtidig med at den kontrollerer Pengekassen.

Skema til enkelte Kostberegninger, Pris 25 Øre, er der ogsaa udarbejdet det sidste Aar, og er særlig tænkt brugt ved korte Kursus, og af Husmødre, der ved Hjælp af Skolen eller deres Husholdningskonsulent kunde ønske at faa deres Hjemms Kost beregnet. Resultatet af en Beregning paa dette Skema skal være, at man kan se Kostdagens Pris, Næringsindholdet af Æggehvide, Fedt og Kulhydrater ogsaa omsat i Kalorier, og den Besparelse, der er ved at benytte Fødemidler, der giver gennemsnitlig over 30 Kalorier for 1 Øre. Ligeledes den Fortjeneste, Husmoderen har ved Fremstilling af Varer, Produktion af Havesager, Æg o. l., samt ved særlige fordelagtige Indkøb.

Husmoderens Prisliste, som udkom første Gang i 1906, har vi i Aar, 20 Aar efter, udgivet igen. Den er trykt paa Karton og beregnet til at hænge paa Spisekammerdøren eller ved Siden af Skrivebordet og koster 50 Øre. — Den giver Oplysning om de vigtigste Fødemidlers Pris, hovedsagelig taget fra Statistiske Efterretninger, men meddeler ogsaa Kalorieværdien i de anførte Produkter og hvormange Kalorier man derigennem faar for 1 Øre, for at man derigennem let kan se, hvilke Fødemidler der er de mest økonomiske at bruge.

Paa Prislstens anden Side er anført: „Hvad er Husmoder bør vide“. Der er i knappe Sætninger gjort opmærksom paa de økonomiske Hensyn der skal tages, til den daglige Kost Krav til Næringsstoffer, hvor disse billigst findes, hvad en økonomisk Husførelse fremmes ved, hvad Hjemmets Arbejde lettes ved. Kort sagt Husmoderens Prisliste giver i Tilgift en lille Husholdnings A B C.

Frugt- og Grøntbogen. Af Hensyn til det for Tiden meget aktuelle Vitaminspørgsmaal har Folmer Dam udarbejdet en Oversigt over Vitaminerne i Frugt- og Grøntsager, der som et lille Tillæg vedlægges Frugt- og Grøntbogen.

Hygiejnisk Opvask.

Fru Lauridsens Opvaskekurv.

— o —

Den første og simpleste Fordring til Hygiejne maa være Renlighed med alt, hvad der kan føre Smitte videre. Derfor er en hygiejnisk Opvask af stor sundhedsmæssig Betydning. Og derfor bør alle Spiseredskaber, som Kopper, Tallerkener, Gaffler, Sker o. l. renses ved Kogning. Dette bør ikke alene finde Sted paa alle offentlige Spisesteder, Restaurationer, Pensionater, Kostskoler, Børnehjem, Sygehuse, Asylter, o. l. Steder, men ogsaa i smaa og i store Hjem og paa Gaarde, hvor der er fremmede Mennesker paa Kost.

Fru Lauridsens, der har syslet med dette Problem i flere Aar har nu været saa heldig at faa fremstillet en Opvaskekurv, ved hvilken man paa en nem og praktisk Maade og for en meget ringe Bekostning kan faa gennemført en hygiejnisk Opvask.

Metoden er simpelthen den, at man, efter at have ordnet de brugte Spiseredskaber til Opvask, med en Børste afbørster disse Ting i varmt Vand, tilsat lidt Sæbe, Soda eller andet rensende Middel, lægger Tingene ned i Opvaskekurven med den hvælvede Side opad, og sænker den ned i en Gryde kogende Vand, lader Porcelænet koge nogle Minutter, løfter Kurven op, sætter den paa en dertil indrettet Opvaske-Bakke eller i en Opvaskeballie og lader Opvasken staa der nogle Minutter, til den er tør.

I et almindeligt Hjem er det praktisk at bruge sin Henkogningskeddel dertil, men en almindelig dyb Gryde kan selvfølgelig ogsaa bruges. I større Husholdninger, hvor man ved siden af Køkkenet har et Bryggers, bruger man simpelthen sin Vaskekeddel og en større Kurv, som saa kan sættes til Afdrypning paa selve Stengulvet.

Ved at vaske op paa denne Maade spares Hænder, Tid og Viskestykker. Og har man flere Kurve, kan man lade Servicet blive staaende deri, lægge en Serviet over og dække Bord direkte fra Kurven.

Nogle Smaameddelelser.

— 0 —

Fotografier fra Skolen faas ved Henvendelse til Fotograf Jørgensen, Sorø, naar Betalingen (kan være i Frimærker) sendes samtidig med Bestillingen.

1. Grønsagsbilledet 50 Øre.
2. Husmoderbesøget fra Kbhvn. 6. Juni 75 Øre.
3. Billede fra Fjerkrædemonstrationen i Okt. 1 Kr.
4. Billede af Fru Lauridsen 75 Øre, af Lærerpersonalet 75 Øre.

Fru Lauridsens Opvaskekurv faas hos Bøgelund-Jensen, Raadhuspladsen, Kbhvn., og kan bestilles hos alle Handlende. Prisen er:

1. Opvaskekurv (fortinnet) beregnet til Henkogningsgryde, 12 Tallerkener og 6 Par Kopper: Pris med Bundklæde 7 Kr. 50 Øre. — Opvaskebakke dertil: Pris ca. 4 Kr.
2. Opvaskekurv til Vaskekedler, beregnet til ca. 60 Tallerkener: Pris 10 Kr. 50 Øre.
3. Sølvtøjskurv a. beregnet til ca. 24 Galler og Skeer, Pris 4 Kr. 25 Øre, b. beregnet til større Husholdninger, ca. 100 Stk., Pris 7 Kr. 50 Øre.

De af Skolen udgivne Bøger faas i Svegårds Boghandel, Sorø.

Husmoderens Regnskab 2,00 Kr.

Kostberegningsskolebog til Ungdomsskoleundervisning 1,50 Kr.

Skema til enkelte Kostberegninger 25 Øre.

Frugt- og Grøntbogen 2,50 Kr.

Husmoderens Prislister 50 Øre.

Sigurd Strangen har udgivet et Bind Eventyr paa Voel's Forlag, der er illustreret af Caroline v. Deurs og faas i alle Boglader.

Dr. Steens hektograferede Psykologi kan faas ved Henvendelse til Dr. Steen, Adresse: Skovhytten, Sorø. Pris 3 Kr.

Efter gentagne Opfordringer fra flere Sider, har jeg nu besluttet mig til at samle et Udvalg af alle de mange Sange og Viser, der i Aarenes Løb er blevet sunget ved officielle og halvofficielle Lejligheder paa Ankerhus. Samlingen, der ogsaa vil omfatte Sange af min Far, Peter Dam, af nuværende og tidligere Lærerinder og Elever og af mig selv, vil kunne faas for en Pris af ca. 2 Kroner, saafremt der kan sælges mindst 200 Exemplarer. Det er en Selvfølge, at kun Sange af mere almindelig Interesse vil blive medtaget. Samlingen kan bestilles hos mig inden 1ste Februar 1927, og vil saa blive udsendt pr. Postoprævning i Februar eller Marts Maaned, forudsat tilstrækkelig Tilslutning.

Folmer Dam.

Paa Ankerhus

afholdes 1927

2 Aars Kursus til Uddannelse af Husholdningslærere-
inder fra Maj.

5 Mdr.s alm. Husholdningskursus fra Maj og fra Novbr.

6 Mdr.s udvidet Kursus for tidligere 5 Mdr.s Hushold-
nings elever fra 5. Oktober.

3 Mdr.s Kursus for ganske unge Piger i Seminariets Øvel-
sesklasse fra 5. Oktober. Undervisningen er gratis.

Husmoderstævne i den første Uge i Juli, September
og Februar.

3 Ugers Kursus fra 5. Oktober.

Besøgende Elever modtages efter Aftale.

NB. Statsunderstøttelse til de forskellige Kursus søges
4 Mdr. forud.

MAGDALENE LAURIDSEN: Frugt- og Grøntbogen, Pris
2,50 Kr., Husmoderens Regnskab 2,00 Kr., Husmode-
rens Prislister 50 Øre faas gennem Svegårds Boghan-
del, Sorø.

Dr. STEENS hektograferede Psykologi, Pris 3 Kr., faas
ved Henvendelse til Dr. Steen. Adresse: Skovhytten,
Sorø.
